

Braşoi Lăncă

Ára 5 lei

Szombat
1932 * március 3

Főszerkesztő
Szele Béla dr.

53. szám
XXXVIII. évfolyam

Ára 5 lei

Az igazság bőrszéke

Lord Bacont, a nagy államférfit és filozófust a haszonlesés ördöge elcsábította: megvesztegette magát és e miatt anyagilag és erkölcsileg teljesen tönkrement.

Macaulay a róla írt tanulmányában hivatkozik arra a lelkészre, aki egyházi szónoklataiban a megvesztegetés bűne ellen mennydörgött. Ez a derék pap a nagyok és a tisztviselők finom lopásának nevezi a baksis, ajándék és vesztegetőpénzek elfogadását, amit erős színpitvesséssel jutalmazásnak mondanak. Azt is prédikálja a Bacon korabeli pap, hogy Cambyzes, a hatalmas király, hallván, hogy egyik tartományában egy ilyen vesztegetés-zsebrevágó grasszál, elfogatta az illetőt, megnyúzatta és bőrével behúzta azt a széket, melyről egy szegény özvegyasszony kárára egy gazdagnak, aki megvesztegette, juttatta a vitás vagyont. Együttal elrendelte, hogy a bírák, akik ott ítéletet fognak mondani, mind ebbe a bőrszékekbe üljenek. És a pap fel-föházkodott: Kérem az Istent, hogy valaha mi is, Angliában, megláthassuk ezt a bőrt! Aztán azt is mondta ez az erkölcsbőr lelkész, hogy a pokol legrövidebb útja kapzsinak lenni, megvesztegetést elfogadni, és az igazságot meghamisítani.

Macaulay nagyra tartotta Bacon lordot, bámulta hatalmas elméjét, de ami gonosz volt benne, azt gonosznak minősítette még azokkal szemben is, akik az utókor előtt tisztázni akarták. És a skót lelkész erős leckéjét is azért idézi, hogy határozottabbá tegye a maga sújtó ítéletét a világ egyik legnagyobb bölcselőjéről és legeszebb államférfijáról.

Macaulay a skót lelkészt idézte, de mi miért idézzük a nagy angol történetírót? Mi vele akarjuk alátámasztani harcunkat a baksis, a korrupció, a panama még ma is sokféleképpen jelentkező szennyei és gyalázatai ellen, melyek oly kiáltó igazságtalanságot teremtenek a szegénység és becsület kárára. Ha nem is a bírákkal szemben, de a sok minden panamázóval és megvesztegetéssel szemben, legalább jelképesen, nálunk is aktuális volna egy Cambyses-féle bőrszék.

El az interimárokkal!

A Magyar Párt követeli az interimárbizottságok megszüntetését. Joggal követeli. És nemcsak a Magyar Párt, hanem mindenki, aki barátja és híve az alkotmányosságnak, a polgárság önrendelkező jogának, a városok, vármegyék, községek szabad fejlődésének és gazdasági talpraállásának.

Az interimárbizottságok rendszere erkölcsi és anyagi romlást jelent. Erkölcsöt azáltal, hogy embereit a kormány, a hatalom, tehát a párturalom, a protekció, a pájmi gyakran, a korrupció válogatja ki — válogatás nélkül.

Anyagi romlást pedig azáltal, hogy ezek a népek, a polgárságnak nem tevések, ellenben a hatalom bizalmát, kegyét és kegyét maradéktalanul, sőt korlátlanul élvező protekciók csak a pillanat látványos sikerét tartják szem előtt és tág teret engednek olyan befolyásoknak, melyek az illető község, város vagy vármegye gazdasági és pénzügyi érdekeivel merőben ellenkeznek.

Ha nem volna ilyen labilis és kézséges szervezet az interimárbizottság, ha nem volna ilyen jóformájú összeállítás arra, hogy a kormány céljait tűzön-vízen keresztül szolgálja, akkor nem is léteznék, akkor a kormányok nem sülyesztették volna el a szabad és alkotmányos választások rendszerét. Legfőbb ideje tehát, hogy ez az anachronizmus mely addig, abszolútisztikus idők ványadt nisszával, végleg eltűnjön a hazai közigaz-

Jorga Buzauban tanácskozott Pilsudszki marsallal

Bukarest, december 3.

Jelentettük tegnap, hogy Pilsudszki marsall, lengyel hadügyminiszter Romániába érkezett. A marsall Buzauban találkozott Jorga miniszterelnökkel, aki Feurei állomásig utazott együtt vele. — Ezalatt a két államférfi megbeszélte a Romániát és Lengyelországot közösen

érdeklő kérdéseket. A tanácskozások előterében az Oroszországhoz való viszony állott.

Jorga ma visszaérkezett a fővárosba és kijelentette az újságíróknak, hogy, Buzauban fontos új iratokat fedeztek fel, amelyek Besszarabia történelmi múltjáról rendkívül értékes adatokat szolgáltatnak Románia birtokába.

Goga kizárta Averescut, Averescu kizárta Gogát

Véglegesen kettészakadt Averescu pártja

Bukarest, március 3.

Averescu marsall és Goga között szerdán este bekövetkezett a végleges szakítás. A szakítás alapjául tulajdonképpen egy már Averescu által február 29-én a néppárt összes szervezeteihez szétküldött körlevél szolgált, amelyben a marsall Goga kizárásáról értesíti a tagozatok vezetését.

Goga már megtette a szükséges intézkedéseket és hasonló körleveleket küldött szét az összes tagozatokhoz. Egyben

összehívta a végrehajtóbizottságot, amelynek ülésén ki fogja fejteni Averescutól való eltávolodásának okait.

A megyei tagozatok közül 72 közül aligalilag 58 már Gogához csatlakozott.

A japán csapatok nagy győzelmet arattak

A Wuszung-erőd még tartja magát, de máshol mindenütt visszavonultak a védekező kínaiak. Két orosz hadosztály áll Korea határán

Sanghaj, március 3.

A többhetes japán offenzívának csak most mutatkoznak az eredményei. Szerdán este a japánok döntő rohamot intéztek a Sapej ellen, amelyet most már teljes egészében sikerült birtokba venni. A kínaiakat a japán roham annyira megrázkálta, hogy visszavonulásra sem jutott elég idejük s így közülük többhezren japánok fogságába estek. A japán repülőgépek bombáit felgyújtották a Sapej még megmaradt épületeit. A füst áterjedt a nemzetközi negyedre is ahol a terepet annyira elborította hogy többen füstmérgezésben megbetegedtek.

A japán offenzíva sikerének hatása abban mutatkozik, hogy a kínai védősegreg, amelynek most Cangkaiesek tábornok a főparancsnoka, második védelmi vonalra húzódtak vissza. A vonal most már Nanyiangnál húzódik. A kínai főparancsnokság azonban azzal az eshetőséggel is számol, hogy a japán támadások hatása alatt ismét vissza kell vonulni s ezért Szucsannál a harmadik védelmi vonal kiépítését is megkezdették.

Sanghaji jelentések szerint a japán ostromló sereg végre elérte azt az eddig hangoztatott célját, hogy a kínaiakat a nemzetközi zónától 20 kilométer távolságra szorítsa vissza. Ennél fogva már nincsen akadályva annak, hogy a japán követelés teljesítésével megkezdjék az ellenségeskedés megszüntetésére irányuló tárgyalásokat. Sanghaiban egyébként az a vélemény alakult ki, hogy ma, csütörtökön a Kent angol cirkáló fedélzetén Kelly tengerenagy közvetítésével komoly formában kezdik meg újra a békétárgyalásokat.

Kínában a japán offenzíva sikere óriási

si megdöbbenést okozott. Egyedül azt látják még biztat ójelnek, hogy a Wuszung erőd még mindig tartja magát és végsőkéig védekezik, a japánok pedig a kiszélesedett front eme szakaszán rendkívül nehezen haladnak előre. Kharbinből származó jelentések szerint, az itteni löporraktár ismét levegőbe repült és a robbanásnál 120 ember életét veszítette.

Tekintettel a szemmel látható japán sikerekre, a szovjet tovább fegyverkezik a mandzsuriai határon. Emiatt a moszkvai japán nagykövet az orosz külügyi népbiztosságon már meg is kérdezte, hogy miért összpontosítottak a japán fennhatóság alatt levő Korea határán két orosz hadosztályt.

Elesett a Wuszung erőd is

A japán-kínai háború döntő fordulatát jelenti a Reuter-iroda:

A japán csapatok közel négyhetes erős ostrom után csütörtökön reggel bevették Wuzung erődöt, amelyben az utolsó pillanatig álltak ellent a teljes erőből megindult japán offenzívának a kínai csapatok.

Az erőd elfoglalása pontban nyolc óra körül történt.

A japán legfelső hadvezetőség utasította csapatait, hogy folytassák a kínaiak ildözését.

Legújabbban jelentik Genfből: Kína megbízottja közölte a Népszövetséggel

hogy hajlandó az ellenségeskedés azonnali megszüntetésének feltételeivel résztvenni egy békétárgyaláson.

Japán ugyanekkor közli, hogy elérte a célját, amennyiben most már biztosítani tudja a Kínában lakó állampolgárainak élet és vagyonbiztonságát.

Valószínűnek látszik, hogy Kína és Japán között a legközelebbi huszonnégy órában belül megindulnak a tárgyalások.

Gheorghiu lett a bukaresti egyetem új rektora

Bukarest, március 3.

Tegnap tartották meg az egyetemi rektorválasztást, amelyet olyan sok vihar és botrány előzött meg. Az új rektor ötvenhárom szavazattal Gheorghiu lett, második helyen 33 szavazattal Coculescu jött be, míg Jorga 19 szavazattal kisebbségben maradt.

49 százalékos influenzás

Bukarest, március 3.

Az egészségügyi hatóságok megállapítása szerint a bukaresti iskolák tanulóinak negyvenkilenc százaléka influenzás. — A Scola Centralát tegnap már be is zárták és előreláthatólag más intézetek bezárására is sor kerül.

Április elsején kezdi meg működését a törlesztési pénztár

Bukarest, március 3.

A kormány elhatározta, hogy a Törlesztési Pénztárt még ebben a hónapban felállítja, úgy, hogy április elsején már meg is kezdhesse működését. A pénztár azzal a százötven millió frankkal fog működni, amelyet a Monopol garanciájára most vettek fel Párisban. Az állam cirka három milliárd lejti kitevő tartozását a Törlesztési Pénztár fogja kiegyenlíteni, még pedig felerészben állami kötvényekben, felerészben készpénzben.

TARDIEU

vámunióval akarja
kiparirozni
a revíziót

Páris, március 3.

Tardieunak a dunamenti vámunió kérdésében nyilvánosságra hozott állásfoglalása élenként foglalkoztatja a világsajtót. A Temps hangoztatja, hogy a vámblokk létrehozása rendkívül fontos és talán egyedüli levezetője a krízisnek. A baloldali francia lapok ezzel szemben a békerevizitót sürgetik és a vámblokkot nem tartják egyedül célravezetőnek.

A bécsi nagy lapok közül a Reichspost megállapítja, hogy Németország kapcsolásával vámblokkról tárgyalni sem lehet, viszont ezt azonnal Anschlusznak minősítik. A Neues Wiener Nachrichten a revízió és az Anschluss mellett foglal állást.

Anglia területén ielszabadult a valuta és deviza-forgalom

London, március 3.

A font árzuhanása idejében életbelépített valuta és devizakorlátozási rendszabályok szerdán este megszűntek s ma már Anglia területén teljesen felszabadult a valuta és devizaforgalom.

Némi büszkeséggel írom ezeket a sorokat. Ugyanis éppen az imént olvastam, hogy e szörny, sőt szomorú pályán, melyet a magaménak is vallhatok, egykoron Nagy Frigyes, a halhatatlan császár is babérokat szerzett. A kiváló porosz természetesen sokkal előnyösebb helyzetben volt, mint mi, kései kollégái, akiknek ezer akadállyal kell küzdenünk és sokszor egzisztenciánkat odadobnunk még akkor is, ha az igazságért harcolunk. Öneki viszont elegendő volt egyszerű parancsot kiadni ahhoz, hogy lapjai a hazugságért viaskodjanak.

Kis dolgokban van a nagy bölcsesség. Az ember azt hihetné, hogy Frigyes, mint újságíró, velős és komoly publicisztikával irányította a közfelfogást. Nem, szó se erről. Amint néhány sorral alább meg teccenek róla győződni, a császár egyszerű riporter volt, mégpedig a legmegbízhatóbb fajtából. Ugynevezett has-riporter. Aki az újjából szopja a szenzációkat.

Az alábbi tudósítás például egy katasztrófáról szól. Egészen példátlan katasztrófáról. Az uralkodó a cikket sajátkezűleg szövegezte meg s személyesen intézkedett arról, hogy Berlin lapjaiban az első oldal vezető helyén megjelenjen. Célja az volt a közlemény elhelyezésével, hogy a tömegérdeklődést, melyet akkoriban (1767-ben) mindenféle háborús hírek és forradalmi eshetőségek izgatták, más-fajta szenzációkkal kösse le.

De, miután igazi szenzáció nem akadt, a császár úgy cselekedett, mint ahogyan ma is szokásos kánikula idején: szült egy kacsát. Egy mű-szenzációt. Egy légbőlkapott valót-lanságot.

S ezt a lapok kötelesek voltak feltűnő helyen közreadni, anélkül azonban, hogy a cáfolatra joguk lett volna.

Nézzük hát, hogy fest egy ilyen fejedelmi riport:

Berlin, március 5. Potsdamból jelentik a következőket: Február 27-én az égből egészen elszórtan esett a zivatar által összehajtott felhők eleddig példátlan módon eltakarták az egész horizontot. Erős villámlással dörgött és a megkötözött villámcsapások mellett oly jégeső esett, amelyre emberemlékezet óta nem volt példa. Két óra körül, melyeket egy paraszt fogott, hogy a városba hajtson, az egyiket a jég a helyszínen agyoncsapta. Sok közönséges ember megsebesült az utcákon s egy serfőző ily módon eltörte a karját. A háztetők a jégeső súlyától beomlottak. Az összes házak ablakai, amelyek a vihart tovaajtó széllel szemben feküdtek, betörték. Az emberek az utcán töknagyságu jégdarabokat találtak, melyek csak két óra múltán kezdtek olvadni. A csudálatos tűnemény nagy hatást váltott ki. A természetkutatók azt állítják, hogy a levegőnek nem volt elegendő ereje s szilárd és összefagyott jégdarabok hordására és, hogy a kis jégszemcskék a heves szél által szétkergetett fellegekben nagy tömegük miatt egyesültek a föld fölé való zuhanásuk közben és csak akkor nyertek ily rendkívüli alkatot, amikor már egész közel voltak a földhöz. Akárhogy történt is, annyi bizonyos, hogy ilyen eset nagyon ritkán, vagy talán sohasem fordult még elő.

Íme, így néz ki egy császári tudósítás. Elképzelhető a szegény potsdamiak csudálkozása, amint városuk fantasztikus balesetéről olvastak. S csudálkozásuk még fokozódhatott akkor, amikor az egyébként oly korrekt berlini lapok megtagadták a helyreigazító nyilatkozatok közzétételét.

Valószínű, hogy alaposan leszedték a keresztvizet a néhai kollégákról. Ámbár, valljuk csak be utólag őszintén, nem történt olyan nagy dolog. Egy kis jégeső, egy ökor halála, egy-két sebesült és néhány ablaküveg. A ravaszh politikának csupán ennyire volt szüksége, hogy a figyelmet elterelje arról, ami igazában megtörtént.

Vajjon a mai kormányzatok megelégednének-e ennyivel?

Ahogy végiglapozom az elmúlt esztendőök pogromjainak, állítólagos összeesküvéseinek, furcsa monstre-pörcinek és egyéb afféle potsdami szenzációinak lajstromát, erre a kérdésre csak egy igen szomorú és halk nem-mel tudok válaszolni.

BRAILAI SZENZÁCIÓ

Bukaresti munkatársunk ma az alábbi rendkívül érdekes eseményről küld tudósítást:

Bukarest, március 2. Brailából jelentik a következőket: Február 27-én délután példátlanul álló természeti tűnemény ejtette csudálatba a városka lakóit. Öt óra felé, a legiszonyabb fagy idején, a nap hirtelen felbukkant az ég horizontján s oly forró sugarakkal árasztotta el az Extralink-utcat, hogy a hónapokon át felgyülemlett hó megolvadt és zuga-böge törté át a gátat, mintha el akarta volna nyelni a világot. Este kilenc óra felé a kánikula annyira erősödött, hogy két óra körül az egyik, amelyeket egy

B. L. 2. OLDAL

Szerdán este háromnegyed tíz órakor végrehajtották a halálos ítéletet a ráckevei rablógyilkoson

A statáriális bíróság a gyujtogatás miatt mondogta ki a bakó általi halált. Félórát lógott a bitófán Tichy Árpád holmesle, összekötözött kezében a fekete kereszttel

Budapest, március hó 3. A ráckevei gyilkosság statáriális tárgyalása során csütörtökön az esti órákban a tanukat hallgatták ki. Bozsoky, akit Tichy Árpád bűnrészességgel vádolt, tagadja, hogy bármilyen része volna dr. Miklós Zsigmond közjegyző meggyilkolásában, azt is visszautasítja, hogy tudott volna a készülő gyilkosságról. — Richwaldsky Károlyné, Tichy nagynénje és háziasszonya, elmondja, hogyan fedezte fel a véres zsebkendőt. Drámai jelentben adja elő, hogy roppant gyanus volt előtte ez a véres ruhadarab és ezért nyíltan megkérdezte unokaöccsét: Te gyilkoltad meg a közjegyzőt? — Mire a fiú azt válaszolta: — Nahát, ha maga is feltételezi, aki a nagynénem, akkor nem csodálkozom az idegeneken. — A tanu erre megnyugodott és aggodalmaj eloszlottak.

Ezután azt a két csendőrtiszt helyettes hallgatják ki, akik előtt Tichy első vallomását tette. A csendőrtiszt helyettesek elmondották, hogy Tichy háromféleképpen adta elő a bűntényt és csak harmadszorban ismerte be.

Hatvanhat baltacsapással

A bíróság most félórás szünetet rendel el, majd következik az orvosszakértők kihallgatása. Dr. Tóth megállapítja, hogy összesen 66 baltacsapás érte dr. Miklós Zsigmondot és ezek összesen 69 sérülést okoztak. Ebből 47 az arcról és a fejére esett és közülük 35 feltétlenül halálos volt.

Az áldozat balvállán öt szurtsébet találtak.

— Szóval maga még szurtt is, a baltacsapások nem voltak elegendők, — fordul az elnök Tichyhez.

Tichy tagadja a szurkálást. Majd ismét arról faggatják, hogy volt-e bűntársa. A vádlott remeg, rángatózik, végül halkán mondja:

— Egyedül követtem el.

Dr. Németh elmeorvos-szakértő szerint a gyilkos beszámítható és elmeileg teljesen egészséges.

A szakértői vélemények után megkezdődtek a perbeszédok. Oláh ügyész halált kér a vádlottra,

azzal az indoklással, hogy aki ilyen borzalmasan gyilkolt, az nem érdemli meg, hogy tagja legyen a társadalomnak. Ezután a védő nagyszerűen felépített megható védőbeszédében kéri a bíróságot, hogy

képviselőjelölt a szavazóurnába fogott, hogy a parlamentbe hajtson, az egyik napzúrást kapott. A közelben levő „Biztos, mint a halál” — takarékpénztár összes kasszái megolvadtak, de természetesen anyagiakban nem esett kár. A nap éjjeli 12 órára akkorára duzzadt, mint egy mérsékelt költségvetés a rendkívüli hitelekkel, de egy órakor hirtelen kilobbant, mert kiderült, hogy nincs fedezete. Ekkor óriási vihar keletkezett, mely a közismert Árpád-téren, a Na sag schon-utca közvetlen közelében földhöz csapta egyik pénzügyminiszterünket, aki oly szerencsétlenül zuhant, hogy a kamallábát kitörte. Akárhogy történt is, annyi bizonyos, hogy ilyen eset nagyon ritkán, vagy talán sohasem fordult még elő.

Brailai előfizetők: Helyreigazító nyilatkozatnak nem adhatunk helyet. Természeti tűneményekkel kapcsolatban csak saját külön természetbúvárainknak nyújtunk hitelt. Egyebekben ez az egyetlen hitel, ami az utóbbi időkben a piacon felfedezhető volt.

NINCS UJ A NAP ALATT

Azért, mert a leszerelési konferencia ilyen sokáig tart, korántsem kell arra következtetni, hogy eredménye is lesz. Legalább is erre figyelmeztet bennünket a történelem.

Ez a leszerelési konferencia nem első a maga nemében. Pontosan százegy évvel ezelőtt már összeültek egyszer a nagyhatalmak, hogy a fegyverkezés problémá-

az ítéletben ne térjen ki a gyilkosságra, ami nem tartozik statáriális eljárás alá,

sőt a gyujtogatásban se mondja ki az ítéletet, mert nem gyujtogatási szándékkal lobbantotta lángra a vádlott dr. Miklós Zsigmond lakását, hanem azért, hogy a gyilkosság nyomait eltüntesse.

A végszó jogán

Az utolsó szó jogán Tichy halk hangon kéri, büntessék meg szigorúan, megérdemli, legalább kevesebben lesznek az emberek.

A bíróság visszavonul és négyórás tanácskozás után, este negyednyolckor,

Az ítélet végrehajtása

Pontban háromnegyed tíz órakor a halálraíteltet elővezették a kisudvarra, ahol a virággy közepén meredezett a bitófa.

Az udvart erre az alkalomra villanykörtekkel megvilágították. A fogházorok négyzögében felülnően sápadtan lép elő Tichy és szinte magánkívül körülnéz.

A statáriális bíróság egyik szavazóbírája egy papírlapról felolvassa, hogy a bíróság nem tett felterjesztést a kegyelemre és ezért az elíteltet átadja az ügyésznek. Az ügyész ismerteti az ítéletet, majd kiadja a parancsot:

Jelentkezniök kell a bukaresti magyaroknak, akik az osztrák-magyar hadseregben szolgáltak

Bukarest, március 3. A fővárosban élő katonaköteles magyarokra nézve figyelemreméltó rendeletet adott ki a bukaresti hadkiegészítő parancsnokság.

A rendelet értelmében mindazon hadköteleseknek, akik a volt osztrák-magyar hadseregben szolgáltak és a bukaresti hadkiegészítő parancsnokság lajstromaiban vannak nyilvántartva, s akik az 1904—1920 korosztályok valamelyikéhez tartoznak, katonai helyzetük tisztázása céljából sürgősen jelentkezniök kell. A jelentkezésnél a következő iratokat kell bemutatni:

ját megvitassák. Az értekezleten Ausztriát Metternich herceg, Franciaországot Perier Casimir, Németországot Ansilon, Oroszországot Nesselrode, Angliát pedig Castlereagh képviselte. A megbeszélések 1831 tavaszán kezdődtek és csak december 29-én értek véget.

Mi volt a konferencia célja?

„A népekre és kormányokra olyan súlyosan nehezedő fegyverkezések csökkentése.”

Tehát ugyanaz, mint a mostani konferenciának.

S mi volt a nagyhatalmak álláspontja? Ausztria:

„Le kell szerelni, azonban az érvényben levő szerződéseknél feltétlenül változtatlanul kell maradniuk.”

Oroszország: „Le kell szerelni, de az állandó háborus propaganda és a nemzeti hősök tendenciózus dicsőítése nem fogja meggyorsítani ezt a leszerelést.”

Anglia:

„Le kell szerelni, de ez szinte lehetetlen, mert a tárgyaló felek között súlyos eltérések vannak határaitknak biztonsága, belpolitikai helyzetük és titkos fegyverkezési lehetőségeik szempontjából.”

Németország:

„Le kell szerelni, de Európa mai helyzetében, amikor annyi az ellentét az államok között, ez nehéz lesz.”

Franciaország:

„Mi leszerelünk, ha mindenki általá-

kihirdeti az ítéletet. Eszerint a statáriális bíróság a rablógyilkosságban illetéktelennek mondja ki magát, mivel a gyilkosság nem löfegyverrel történt, s csak gyujtogatásban mondja ki bűnösnek Tichy Árpádot, de ezért is halálra ítéli.

Az ítélet indoklásának felolvasása után Tichy kijelenti, hogy a saját nevében nem kér kegyelmet, csak a szülei-re való tekintettel kéri, hogy ne akaszták fel.

A bíróság kegyelmi tanácsa alakul át, Tichyt pedig közben elvezetik.

Tichyt nyomban kiszállították a gyűjtőfogházba, ahol a tizenötös cellában helyezték el. Nemsokára felkereste itt védője, valamint egy ferencrendi szerzetes, akik vigasztalták.

— Bakó, teljesítse kötelességét! A bakó pribékjeivel megragadja és a bitóhoz vonszolja Tichyt. Megkötözik kezét, lábát. Tichy most felhőrdül:

— Ne bántsanak kérem!

A nyakába helyezik a kötelet, a pap keresztet nyom összekötött kezébe.

Tizenegy perc múlva a bakó jelzi az ügyésznek, hogy az ítéletet végrehajtotta. Ugyanekkor az orvosszakértők megállapítják a halált.

Az élettelen Tichy Árpád arcát lefedték fehér lepelrel és félórát hagyták lógni a bitón, kezében a fekete kereszt-tel.

Azoknak, akik a csatolt területeken születtek, keresztlevélüket és állampolgársági bizonyítványukat.

viszont azoknak, akik az okiráltságban, vagy a jelenlegi külföldön születettek, de a volt osztrák-magyar hadseregben szolgáltak, a fentebbi két bizonyítványon kívül vagy azt kell igazolni, hogy eleget tettek katonai kötelezettségüknek, vagy pedig, hogy szülei a csatolt területeken születtek és 1920 szeptember 4-én ott laktak.

Azokat akik április 1-ig nem tisztázzák ilyen módon katonai helyzetüket, szolgálatra hívják be.

nosan leszerel. A közérdek a leszerelést kívánja.”

Tehát mindenki le akart szerelni, de mindenkinek volt egy kis feltétele.

Mint ma.

S végül nem szerelt le senki.

Mint ma.

Ezzel szemben lemeszárolták egymást.

Mint holnap.

LEVELESLÁDA

Kis kolozsvári kíváncsi: Ön aziránt érdeklődik, mi szüksége volt a kormánynak arra, hogy a mai nappal forgalomba helyezze az új ötezer lejes bankjegyeket? A kérdés oly naiv, hogy szinte méltatlannak érezzük felelni rá. Hiszen köztudomású, hogy a tanítók már öt hónapja nem kaptak fizetést. Hasonlóképpen a munkanélkülieknek is szükségük van a nagy pénzre, mert a kicsi már rég elfogyott. Magától is tudhatná, hogy a magas kabinetet ez új elhatározásában csakis a szegények jólmegfontolt érdeke vezette, mint minden egyéb cselekedetében is.

Bukaresti emberbarát: Nemcsak Ön, hanem mi is szívből örülünk annak a genfi jelentésnek, hogy a Népszövetség hathatós közbelépése következtében a japán-kínai fronton mátlól fogva megszűnnek az ellenségeskedések.

Tényleg, igaza van a Népszövetségnek: mi szükség van az ellenségeskedésekre? Elég az, ha a háboru tovább folyik.

(m. i.)

A sorsdöntő törvény: százezrek sorsáról intézkedik ridegen

Az új állampolgársági javaslat a »fontalanok« ujjait görcsösen
rászorítja a vándorbotra

Aki nem „vérszerinti“ román, hagyjon fel minden reménnyel!

Bukarest, március 3.

Az új állampolgársági törvény — melyet Pop Valér igazságügyminiszter szenátus elé terjesztett — valószínűleg már holnap-holnapra tárgyalásra kerül a szenátus plénuma előtt. Tekintettel arra, hogy a szenátus jogügyi bizottsága már magáévá tette a javaslatot, valószínű, hogy az állampolgársági törvényszűlött-javaslat rövidesen teljes jogerővel, szentesített és kihirdetett törvényté válik át.

Pop Valér törvényszűlött állampolgársági törvénytervezete

Felesleges rámutatnunk arra, hogy az utolsó évtizedben alig került még tárgyalásra egy olyan törvényjavaslat, mely fontosságában vetekedhetett volna az igazságügyminiszter által beterjesztett törvénytervezettel.

Százezrek vehetnek esetleg vándorbotot is kezükbe, ha ez a törvény úgy, ahogy van, jogerőre emelkedik.

Ez esetben

nemcsak az eddigi bizonytalan sorsú, kétes állampolgárok nem jutnak a jog-szerinti és elismert állampolgárok sorai közé, de azok is, akiknek már a zse-bükben van az állampolgársági bizonyítvány, egyik napról a másikra üldözött, kétes sorsú idegenekké válhatnak.

A szenátusban ma szétosztották Pop Valér törvényszűlött tervezetének hivatalos szövegét. A tervezet már röviden ugyan ismertettük, de a kérdés óriási hordere-jére való tekintettel, szövegszerűen közöljük ezt a sorsdöntő javasla-tot:

Az 1924-ben megszavazott állampol-gársági törvény 56-ik paragrafusában említett lakosok kérhetik az illetékes primárián az állampolgársági listákba való felvételüket, ha az említett tör-vényben kikötött feltételeken kívül még igazolni tudják, hogy 1918 decem-ber 1-től a törvény kihirdetése napjá-

ig valódi, tényleges és folyamatos lak-hellyel bírtak az országban és hogy ezen idő alatt az illetők, vagy szüleik részt vettek az állam terheiben (adó-zásban).

★

Az állampolgársági listákba való fel-vételi kérvényeket a szükséges okmá-nyokkal együtt az illetékes törvény-székhez kell beadni 1932 december 31-ig.

★

A törvényszék első és utolsó fórum-ként dönt a kérések felett, meghallgat-va az ügyész véleményét. A törvény-szék határozata ellen az érdekelt felek és az ügyész fellebbezhetnek az ítélő-táblához az ítéletkihirdetéstől számított harminc nap alatt.

★

A végleges ítéletet közlik az illetékes primáriánál pégrehajítás pégett. A kérvények és a törvényszéki eljárás bé-lyegmentes.

Drámai rendelkezések

Nézzük, hogy ez az új tervezet mi-lyen újításokat tartalmaz az elavult 1924-es állampolgársági törvénnyel szem-ben.

1. A javaslat módot nyújt mindazok-nak, akik nem rendelkeznek állampolgár-sági bizonyítvánnyal, hogy ez év végéig kérhessék a már lezárt állampolgársági listákba való felvételüket. A miniszter a szenátusban elmondott beszédében nyil-tan kijelentette, hogy még nagyon sok „vérszerinti“ román él az országban, akik nem rendelkeznek állampolgársági bizo-nyítvánnyal és ezek érdekében hozta ezt a javaslatát. És hogy mennyire ezekről a „vérszerinti“ állampolgárokról és nem a kisebbségekről van szó, az kitűnik az alábbiakból:

2. A miniszter tervezete szerint a je-lentkezőknek nem csupán a régi törvény által követelt okmányokat és bizonyíté-kozt kell benyújtani, hanem még ezen-kivül igazolniuk kell, hogy 14 esztendő óta állandóan itt laknak és ezen idő alatt állandóan adót fizettek. A régi törvény egész sereg majdnem beszerezhetetlen bi-zonyítványt követelt a jelentkezőktől és ezek között állandóan mint egy félelmes és áthatolhatatlan akadály szerepelt az „illetőségi bizonyítvány“.

Felesleges minden szó annak jellemzé-sére, hogy mit jelent ma egy illetőségi bizonyítvány megszerzése.

De a bizonyítványokon túl az új javas-lat még azt is követeli, hogy minden je-lentkező igazolja a „reális, valódi és fo-lyamatos“ lakóhelyét tizenégy évre visz-szamenőleg. Tegyük fel, hogy valaki négy-öt erdélyi városban lakott ezen idő alatt és tegyük fel továbbá, hogy most utólag hetekig tartó utazgatások, utánjá-rások után sikerült összeszednie a szük-séges igazolványokat.

Mi történik abban az esetben, ha eset-leg nem tudja igazolni, hogy az elmúlt évek alatt néhány hónapot hol töltött?

Mondjuk, hogy elhanyagolta a lakásbeje-lentést, vagy megfeleltetett róla... eb-ben az esetben már nem lehet többé ro-mán állampolgár.

S vajon működtek-e ez időben a be-jelentő hivatalok? S ha igen, hogyan?

3. És ugyanez az eset áll fent a javas-latban követelt adóigazolványokkal is. 1918 decemberében, amikor fenekestül fel volt minden forgatva Erdélyben, amikor egyik napról a másikra egzisztenciák mentek tönkre és amikor szinte egyik óráról a másikra új elhatározások szü-llettek,

hányan voltak, akik megfeleltettek az adófizetésről, vagy elvesztették a kere-seitüket és ha akartak volna, akkor sem lettek volna képesek adót fizetni?

S vajon miképpen működtek az adó-hivatalok?

És most? Mert az adóigazolványaik kö-

zül hiányzik néhány nyugta, vége az ál-lampolgárságuknak...

4. A régi törvény szerint három fórum döntött az állampolgársági kérések felett, míg az új javaslat csak egyetlen fórumot állapít meg, az ítélet ellen csak „recurs“-sal élhet a kérvényező, ami annyit je-lent, hogy az ítélt tábla nem érdemben tárgyalja a fellebbezést, hanem csakis az esetleges formahibák felett dönt.

A kérvények felett tehát egyetlen fó-rum dönt, ahol esetleg egy tíz perces tárgyalás után megszövegezik a végle-

ges ítéletet, mely földönfutóvá tehet egész családokat.

E javaslattal kapcsolatban a Diminea-ta cikkírója ezeket a megdöbbentő szava-tat használja:

— Ezek a súlyos feltételek kapcsolat-ban a miniszter szenátusi kijelentéseivel, arra a gyanura adnak alkalmat, hogy til-kos klauzulák alapján akarnak ítélkezni. A „vérszerinti“ románoknak meg fogják ad-ni az állampolgárságot, míg a többiek ké-rését megtagadják. Hát méltó az ilyen el-járás az igazságszolgáltatás jóhírnevéhez?

Mi lesz velük?

És mindazok, akik egy évtized óta hiá-ba várták Erdély szerit, hogy végre ren-dezés alá kerül az állampolgársági ügyük, most megint reménytelenül várhatják a kormányváltozást, hogy talán mégis akad egyszer egy olyan igazságügyminiszter, aki nem felejtkezik meg arról, hogy Ro-mánia nemzetközi fórumok előtt kötele-zettséget vállalt arra, hogy „minden for-mális nélkül“ saját állampolgárainak ismeri el a csatolt területek lakosságát.

Csak úgy futhatban, ahogy egy ilyen újságírók keretében említésre kerülhet, felsorolunk néhány kirívó esetet, ame-lyekről teljesen megfejtkezett új javas-latában az igazságügyminiszter:

1. A Regátban, de főleg

Bukarestben ezrével élnek olyan ma-gyarok, akik Bukarestben születtek és a kik ennek dacára sohasem lehetnek ro-mán állampolgárokká már csak azért sem, mivel sem Bukarestben, sem a Regátban nem készültek állampolgár-sági listák.

Mi lesz ezekkel? Hogyan vétethetik fel magukat a bukaresti magyarok egy nem-lévő állampolgársági listába?

2. Mi lesz azokkal az erdélyi magya-rokkal, akiket valami üzleti ügy külföld-re szolgált és két, esetleg három év után visszatérnek Erdélybe? Elvesztheti vala-ki az állampolgárságát, mert hivatása a határokon túl szolgált?

3. És mi lesz mindazokkal, akik itt születtek az országban, de mégsem tud-ják beszerezni a miniszter ur által köve-telt bizonyítványokat? Ezeket mint al-kalmatlan idegeneket eltávolítják az or-szágból?

4. Két évvel ezelőtt belügyminiszteri rendeletre pót-állampolgársági bizonyít-ványokat, úgynevezett Dovada Speciale-kat adtak ki azoknak, akik ugyan kima-radtak a listákból, de mégis igazolni tud-ták az állampolgárságukat. Mi értelme van annak, hogy ezeket most új kálvária-jára kényszerítik, ahelyett, hogy a már megkapott igazolványuk alapján egysze-rűen felvétethetnék magukat az állam-polgárok listájába.

5. Azok az idegenek, akik már évtize-

dek óta itt laknak az országban és régi állampolgárságukat elvesztették, a szí-gurancia igazolványa alapján minden ide-genellenőrzési kötelezettség nélkül tartó-zkodhattak az országban, miért nem tar-talmaz az új javaslat ezekre vonatkozó-lag megfelelő intézkedéseket?

6. Mi történik azokkal, akik a régi tör-vény alapján a naturalizálásukat kérték és a kérvények már évek óta fekszik elintéztetlenül az igazságügyminisztérium-ban, mivel a naturalizáló bizottságok már évek óta egyetlen kérvényt sem intéz-nek el?

★

Ami pedig az igazságügyminiszter ja-vaslatának második paragrafusát illeti, arra talán nem is érdemes szót veszteget-ni. A javaslat ezen részét, ha az törvény-erőre emelkedik, rövidesen mint „hírh-edt denunciaciósi paragrafust“ fogják em-legetni országszerte.

A javaslat ezeket mondja:

„... az állampolgársági bizonyítvá-nyok megsemmisítését a törvényszék állapítja meg, bármely román állam-polgár vagy az ügyész kérésére...”

A jövőben tehát mindenki akinek akár csak egyetlen haragosa van, számíthat ar-ra, hogy megindul ellene az eljárás azon a címen, hogy csalárd uton jutott állam-polgársági bizonyítványához és ha tiz al-kalommal sikerül neki bebizonyítani, hogy az összes okmányai rendben van-nak, ez még nem zárja ki azt, hogy ti-zenegyzedszer is elkobozzák az állampol-gársági bizonyítványát és tizenegyzedszer is vádlottként kell megjelennie a törvény-szék előtt...

Ez az egyetlen példa talán eléggé iga-zolja, hogy milyen módon akarja az igazságügyminiszter a „vérszerinti“ pol-gárok javára hozott törvény segítségével megtisztítani az országot az „alkalmatlan idegen elemek“-től...

A magyar képviselők nagy feladat várakozik itt. Reméljük, hogy e feladat teljesítése nem marad el.

Farkas Aladár

HEVENY GYOMOR- GYULLADÁSOK

A gyomor kisköve, de állandó ingere idült gyomorgyulladásra vezet. Ezen gyomorgyul-ladások, különösen, ha savtúltengéssel páro-sulnak, igen fájdalmasak a gyulladásban ho-zott gyomornyálkahártya következtében. A legkisebb gyomorpanasz esetén szedjen egy fél kávéskanálnyi Magnesia Bisurátát, kevés meleg vízben feloldva, ami a gyomorsavat azonnal semlegesíti és megszünteti a gyomor-falak gyulladását. A Magnesia Bisurata min-den gyógyszerárban kapható. Kis üveg el-adási ára 75 lej.

Zágráb vérebe...

Belgrád, március 3.

A szkupcsina tegnapi ülésén elkesere-dett felszólalások hangzottak el a horvá-tok és a demokratikus elemek üldözése-vel szemben. Az egyik interpelláló sze-rint Zágráb szerb rendőrfőnöke valósá-gos vérekként üldözi a horvátokat. Feltü-nést keltett, hogy Dimitrievics szerb képviselő is a horvátok érdekében be-szélt.

Hányódó hajó meglagyott matrózokkal

Isztambul, március 3.

Szebasztopol közelében, a Fekete-tengeren, egy hanyódó orosz hajót találtak, megfagyott legénységgel. A hajón öt halott matróz volt, akik a fagytól teljesen megkeményedtek. A legénység többi részét valószínűleg a tengerbe sodorták a hajón ácsapó hullámok.

Lindberghné

a lapok útján közölte elra-bolt gyermekének étrendjét

Washington, március 3.

Beszámoltunk tegnap arról, hogy banditák elrabolták Lindbergh kilenc hónapos kisfiát. A banditák ma levelezőlapon jelentkeztek és közlik, hogy a gyermek egészséges. Lind-berghné a tegnapi újságokban közzétette a gyermek étrendjét, hivatkozván a rablók em-beriségére.

Hoover személyesen intézkedett az Unió rendőrségénél, hogy nyomozzon Lindbergh el-rabolt gyermeke után. Az óceánrepülő család-ja ötven ezer dollárt tűzött ki a nyomra veze-tőnek, míg a rablók ugyanennyit követelnek Lindbergh-től a gyermekért.

Egyetlen dinár nem hagyhatja el Jugoszláviát!

Belgrád, március 3.

A pénzügyminisztérium a tegnapi nap folyamán újból rendkívül szigorú deviza rendszabályokat léptetett életbe. Eszerint tegnapról kezdve a külföldre szóló posta-utalványforgalmat megszüntették, egy-ben pedig visszavonták azt a régebbi en-gedélyt, hogy jugoszláv állampolgárok kétezer dinárig terjedő összeget kivihes-senek az országból. Ugyanakkor intézke-dett a pénzügyminisztérium, hogy kül-földről érkező devizákat kizárólag bel-földi fizetésekre lehessen fordítani.

Károlyi magyar miniszterelnök szerint az egységes párt meg-szilárdult

Budapest, március 3.

A magyar egységspárt szerdán este izgalmas gyűlést tartott, amelyen döntöt-tek arról, hogy a párt úgynevezett agrárblokkja a jövőben milyen magatar-tást tanusítson a kormánnyal szemben. Az egységspárt agrárius képviselői ugyanis, számszerint harmincötön azt a határozatot hozták, hogy amennyiben a kormány nem teljesíti a zöldhitel nyuj-tására és egyéb mezőgazdasági követelé-sekre vonatkozólag, akkor az agrárblokk testületileg kilép az egységspártból.

A párt tegnap esti gyűlésén azonban az agrárblokk elhatározása megingott és mindössze csak a csoport vezetője: far-kasfalvi Farkas Géza jelentette be kilépését, míg a blokk maga bizalmat szavaz-va Károlyi miniszterelnöknek, vissza-maradt az egységes pártban.

Károlyi miniszterelnök nagy beszédben foglalkozott a nemzeti összefogás kérdé-sével s kifejtette, hogy a szerdai gyűlés megszilárdította az egységes pártot a maga belső egységében.

Rongynak látszott és sirt...

Igen, rongynak látszott. Csak közelről láttam, hogy ember. Ott gubbasztott fáradtan a parki padon és egykedőien bámult a levegőbe. Bizonytalan színű ruháját már csak a kegyelet tartotta össze, cipője felemás és az is kopott, összecsomózott madzaggal volt a lábához kötve.

És sirt... Negyven évesnek véltem. De lehet, hogy tévedek. Mert a nyomor és bánat olvasztó kátlanában az évek gyorsan érlelődnek és rohamosan megduplázódnak. Könnyei végigsurogtak arcán és szabályos sorrendben hullottak a kopottra ült padra.

Fel se nézett, amikor megszólítottam. Mellé ülök. Cigarettával kínálok. Mőhön kap utána, remegve szájába teszi és a tüzgyújtás után lassan beszélni kezd: — Hosszu volt az ut, amíg idáig eljutottam.

Négy év előtt Erdélyben még szolgabíró voltam. Kiskirály a környéken, a kit mindenki megsüvegezt. Családor volt, feleségem és kis fiam, akiket báványoztam.

Huszonnyolc éves voltam és ma ötvennek látszom. Földosztáskor történt a baj, akkor csuszott ki alólam a talaj. Balga fejjel azt hittem, hogy segíthetek több szegényen és megakadályozhatok szemmel látható igazságtalanságokat...

Ma már belátom, hogy ostoba voltam... Rajtuk nem segíthettem, magamat halálra ítéltam. Rövidesen suttogni kezdtek a faluban, hogy helyemre új embert neveznek ki. A rossz hír legtöbbszörre igaz és engem néhány hónap leforgása alatt nyugdíjaztak.

Itt hoszan és keserűen felnevezetett... Nyugdíjaztak, de nem fizették ki, mert kisütötték, hogy az én koromban nem lehet nyugdíjat élvezni. Erre pereltem.

Házam odaveszett, ügyvédek martaléka lett, de a nyugdíjat mégsem kaptam meg. Élni kell, hát Kolozsvárra mentem, ahol állás után kilincseltem.

Sokat mondanak legyint a levegőben. Ebben a fáradt lemondó kézmozdulatban valahogy benne vibrált a mai idők niggasztalan letargiája...

Hát vándoroltam. Városról-párosra, faluról-falura, és mindenütt újabb megáláztatás és egyre nagyobb nyomor fogadott. Fiam elbocsátásomkor négy éves volt, fejlődő gyerek, akinek még a ételre, pástog ruhára lett volna szüksége. De miből? Megfázott, tüdőgyulladást kapott. A többit, ugye, már tudja?

Minék is folytassam, hiszen ez olyan sablonos valami...

Felesésem kérdi?... Zsebébe nyul és ronggyá tépett ujságcsmót vesz elő:

— Itt van... öngyilkos lett... Furcsa, ugye? Olyan, mint egy ponyvairó szülte társadalmi rémregény. Kitzasztott apa, állás nélküli családfő, halálbacszenvészedett gyerek és a poén a nyomorból halálba futó anya. Hogy én mié letttem, azt ugye látja? Ugy nevezett Gorkij-alak vagyok. Ezt szóról-szóra így mondta tegnap rám egy nevelő. Nevemet kérde? Ugyan, minék az? Rajtam már nem segíthet, magának meg nem használ. Talán újságit, akkor kérem, írja meg, hogy egyike vagyok annak a sok ezer földönfutónak, aki nem a maga hibájából jutott ide, hanem láthatatlan és rosszakaratu kezek taszították a szakadékba.

Szegénylősen rám néz, félszegen meghajtja magát, megköszöni a cigarettát, hidegre fagyott kezeit fázósan megdörzsöli és csoszogó léptekkel elindul. Hogy hová megy és hová indul, azt maga sem tudja. Dolga nincsen, ideje van, hát türelmesen várja a mindenkiért jövő hála.

Napokkal ezelőtt történt ez a találkozásom. Azóta nem láttam, nyoma veszett. De reszketős, minduntalan megcsukló hangja állandóan fülembé kaparog és sirástól megduzzadt szemét mindig látom. Ezért írtam meg. Muszáj volt... Bocsánatot kérek...

Ifjabb Kubán Endre

reklámélet

a célszerű reklám gyakorlati módszerét ismerető, dusan illusztrált szakfolyóirat a szerkesztő: **balogh sándor** kiadójával: budapest V. balvány uca 12. sz. előfizetés félévre 270 lej

B. L. 4. OLDAL

Két volt rendőrprefektus és egy rendőrigazgató a vádlottak padján

A tanuk már nem emlékeznek a vizsgálóbíró előtt tett vallomásaikra

Arad, március 3. Az aradi törvényszéken ma délelőtti rendkívül érdekes tárgyalás zajlott le. A vádlottak padján Arad két régi rendőrprefektusa: Filotti Zamfir és Mitin Iraján, továbbá Andreescu volt rendőrigazgató és két alantas rendőrtisztviselő foglalt helyet, hogy számot adjon azokról a visszaélésekről, amelyek miatt körülbelül 30 bünvádi feljelentés érkezett be az aradi törvényszék ügyészségére.

A vádirat szerint az aradi rendőrprefektura — miután a belügyminisztériumtól sohasem kapott elég pénzt az adminisztrációs kiadások fedezésére — külön-

böző illetékeket vetett ki a rendőrség ügyfeleire s ezenkívül a mulatóhelyeket és kávéházakat is megadóztatták.

A súlyos vádak azonban a tanuvallomások nem erősítették meg. A bünvádi feljelentések már évekket ezelőtti befutottak az ügyészségre és a vizsgálóbírónál tett vallomásokra a tanuk vagy nem emlékeztek vissza, vagy pedig egyenesen visszavonták a terhelő adatokat tartalmazó nyilatkozatokat.

A tárgyalás egész délelőtti tartott s ítélet valószínűleg a délutáni órákra várható. Az ítélet minden bizonnyal felmentő lesz.

Már a főnyereményt sem érdemes megütni

Dóczy József, a boldog nyertest most árverés lenyegeti a „megnyerő” millió miatt

Csikszereda, március 3. Dóczy József csikszeredai cipésmester nevére az elmúlt évben irigységgel vegyes kíváncsisággal figyeltünk fel. Ő volt ugyanis az a boldog halandó, aki a mentőorsójáték 1 millió lejes főnyereményét Fortuna istenasszony különös kedvezését folytán megnyerte. Annak idején megirtuk szerencsésjét és boldogságát, most be kell számolnunk arról a nagy bajról is, amit neki egy esztendő leforgása után a milliós főnyeremény okozott.

Amikor nyertes sorsjegyét beváltotta és zsebre vágta volna a milliót, előállott az állam, amint az ilyenkor szokás és 200.000 lejt azonnal leszedett a millióból. A sorsjátékok nyereményének 20 százaléka ugyanis az államot illeti. Dóczy uram, a boldog nyertes a fennmaradt 800.000 lejből kifizette adósságait és azt, ami még ezután is megmaradt a főnyereményből, betette egy csikszeredai pénz-

intézetbe.

Ne tessék megijedni, nem a bank bukott meg és nem így veszett oda a milliós főnyeremény maradéka. Ennél sokkal kellemetlenebb meglepetés érte a boldog nyertest. Az év elején, az adókiivetés alkalmával a milliós főnyeremény után 116.000 lej globális adót vetettek ki Dóczy Józsefre. Az államnak tehát nem volt elég a törvényben biztosított 20 százalékos részesedés, második bért is le akart nyuzni a rókaról, azaz a millióról. A bankból egyelőre nem lehet kivenni semmit s bár az adókiivetés ebben az esetben egészen jogtalannak látszik, Dóczy József abban a veszélyben forog, hogy az adóhivatal nem vár, hanem elárverezteti műhelyét és összes ingóságait a horribilis adó fejében.

Ma már főnyereményt sem érdemes csinálni, mert koldusbotra juthat az ember a milliója mellett!

Hogyan kallódott el a negyedmiliós hozomány az ügyvédi honoráriumok utvesztőjében

Följelentést adtak be az egyik ismert aradi ügyvéd ellen

Arad, március 3. Vulpu Maxim gépgyáros évekket ezelőtt csődbe ment és az aradi törvényszék Sárbu Sándor dr. ügyvédet nevezte ki csődtömeggondnokul. A csődeljárás során a gyáros leánya, Vulpu Mici pert indított amiatt, mert a csődtömeggel együtt zár alá vették 250.000 lejes hozományát is. A bírói eljárás során egymásután két bírói fórum adott igazat Vulpu Micinek, aki azonban még a mai napig sem jutott hozzá jogos követeléséhez. Időközben ugyanis Sárbu dr. fogta magát és lemondva csődtömeggondnoki javadalmazásáról, kiegyenlítette másfélmillió lejjel a gyáros legnagyobb hitelezőjét, az aradi Viktória bankot.

Ezzel a nagyszabású pénzügyi tranzakcióval a Vulpu-csődtömeg teljesen kine-

rült és a gyáros leánya sem kapta meg a jogtalanul zár alá vett hozományt. Csak hogy később kiderült az is, hogy Sárbu dr. nagylelkűsége nem is volt egészen önzetlen, mert kiegyezett a Viktória bankkal és a másfélmillió lejből 1 milliót vett fel ügyvédi költségeinek ellenértéképpen. Gherman Dante dr., aki Vulpu Micit régebben képviselte, továbbá Gregorovic Sándor dr. a hozományából kifosztott leány mostani jogi képviselője, Sárbu eljárásáról értesülve, feljelentést adott be ellene az aradi törvényszék első ezekciojánál és az ügyészségnek, miután nyilvánvaló, hogy az aradi Viktória banknak csak 500.000 lej követelése volt és Sárbu lemondván ügyvédi honoráriumáról, meg nem engedett módon biztosította magának a csődtömeggondnoki eljárás tiszteletdíját.

Nem rablógyilkosság, hanem öngyilkosság áldozata lett Schusster Johanna?

A medgyesi kalaposkisasszony életének regénye

Medgyes, március 3. Schusster Johanna, a medgyes-tővisi fővonal mellett holtan talált medgyesi kalaposnő ügyében a hatóságok még mindig nem tudtak semmi pozitívumot megállapítani. Felmerültek azonban olyan motívumok, amelyek arra engednek következtetni, hogy Schusster Johanna nem esett gyilkosság áldozatává, hanem öngyilkos lett, még pedig olyképpen, hogy az egyik arra haladó vonat mozdonya elé vetette magát, amelynek

azonban csak a hólapátja érte és a pálya mellé dobta, ahol aztán megfagyott.

Az most már kétséget kizáróan megállapítást nyert, hogy Schusster Johanna nem készült Pestre. A kérdéses péntek este bezárta az üzletét és a kulcsot átadta a tanulólánynak, akinek egyuttal meghagyta, hogy menjen haza a szüleihez és mondja meg, hogy ő elutazik. — Még ugyancsak péntek este azután a Medgyes közelében fekvő Nagyekemező községben látták, ahol az egyik vendég-

Minék szedjen On ?
Minék szedessen gyermekeivel ?

Csukomájolajat, ezt az olajas és undorító izü orvosságot.

ELIXIR PANGADUINE

amely a legfinomabb tokhal májkivonatból készül ; kitűnő izü és emellett a csukomájolaj minden hatékony tulajdonságával rendelkezik, ezenkívül pedig négyezer olyan erős a hatása.

Kapható minden nagyobb gyógyszerárban és drogeriában.

lőben bort ivott, állítólag több pohárral is. Néhány nagyekemezői ember világosan emlékszik még arra is, hogy Schusster Johanna rendkívül könnyen volt öltözve.

Többet azután nem látták. A faluból eltűnt és akkor mehetett ki a vasúti pályához, amely mellett csak három nap múlva, hétfőn, akadt rá egy nagyekemezői ember.

Megállapítást nyert az is, hogy Schusster Johanna nem vitt magával pénzt. Üzletének kizikasszájában hiány nélkül megtalálták a kalapszalonn legutóbbi bevételeit.

Az öngyilkosság mellett több körülmény szól. Schusster Johanna már nem volt fiatal lány, harmincéven felül járt. Az első nagy család még 1918-ban érte, amikor nem mehetett férjhez ahhoz akit szeretett. Ettől kezdve többen észleltek nála olyan jeleket, amelyek arra mutattak, hogy ez a családása mély nyomokat hagyott a lelkében.

Legutóbb úgy volt, hogy férjhez megy egy tanárhoz, aki azonban kis keresete miatt nem merete vállalni a házassággal járó gondokat. Többször említette Schusster Johannának, hogy nem tud neki olyan megélhetést biztosítani, amilyent szeretne. Ugylátszik, emiatt talán éppen a legutóbbi hetekben meg is szakadt közöttük a barátság.

Aznap, amikor Schusster Johanna eltűnt, súlyos lelki harcokat vívott. Oda-haza emiatt konfliktusa is volt, szülei igyekeztek vívódásaiban megnyugtálni.

Ezeket sikerült eddig Schusster Johanna halála körül megállapítani. A rejtély ezzel azonban még nem oldódott meg és a hatóságoknak kötelességük tovább nyomozni.

Nicoara hazaérkezett...

Temesvár, március 3.

A B. L. nagy cikkben számolt be arról a volt hadifogolytranszportról, amellyel együtt érkezett haza 15 évi turkesztáni fogság után Nicoara Miklós temesmegyei Aljosa községbeli földmives. Nicoara tegnap érkezett meg falujába, ahol szomorú meglepetés érte. Felesége ugyanis — miután Nicoarát már több mint egy évtizede holtta nyilvánították — időközben férjhez ment. Amikor Nicoara idegen férfit talált felesége oldalán, kirohant a házból és öngyilkos akart lenni. A szomszédok nagynehezen tudták csak lebeszélni arról, hogy életének véget vessen. Nicoara azonban azóta buskomor és senkihez nem szól. Érdekes, hogy a szerencsétlen ember két leánya egy, illetve két éves volt, amikor a háborúba elment hazulról és most az egyik már tizennyolc éves, a másik pedig már férjhez is ment.

A BORITÉK SZINE PIROS!

NE ÜLJÖN VONATRA

HA NINCS A ZSEBÉBEN A

HERMES

VASUTI MENETREND LEG-
UJABB XXIV-İK KIADÁSA
(érvényes február 10-től) vagy a

HERMES ZSEBMENETREND

7-İK KIADÁSA (érvényes február 20-tól)

A BORITÉK SZINE PIROS!

KACKES SÜTEMÉNY KÉRJEN MINDENÜTT VEKNI KENYÉR

Hírek

A tavasz-akta körül

T. i. úgy indul, hogy az ember nem merné hobbizosra állítani a tavasz eljövételt. Hogy: tűzbe tenném a kezemet, mérget vennék rá vagy valami efféle.

A tavasz elkövetkezésének meteorológiai bizonyítékai, kissé tényleg késnek. Nincs kizárva, hogy tévedésből egy elintézendő akcióhoz csatlakoztak a most valamelyik minisztériumban hever az ügy. Akkor őszre várható. Az elintézés. A tavasz.

Ila csak Jorga miniszterelnök ur öccsének irattárába nem tette az aktát. És vele a tavaszt.

Haloány remény még így is lenne, ugy-e, hogy a kormány végelesödése után, revideálnak az irattárt és mondanák: hü, nézd a', hát azért akadt meg a tavasz-ügy, mert itt hevernek a bizonyítékok a Bánatos János nyugdijkiutalási kérésében!

Es az új kormány a tavasz-ügyet elintézné. A nyugdij-ügyet persze az sem. Minek is. Egy nyugdijasan legyen elég, ha ibolyát szed. Ha ezt meg tudja, ott van a brom. Szedegetheti azt is. Nna!

Ebben az esetben, unokáink valószínű elveznek az említett évadot, a kormány mai exponenseinek kijelentéseire alapítva úgy unokáinkat, mint reményeinket.

Hanem, ha az akta netalán a pénzügyminisztériumba került volna és onnan kellene várni a kiutalványozást, akkor halandó, ne várd a tavaszt. Ne várd az emberek örök prémiumát: a meglepet, a gyógyító napfényt, a föld gyönyörűsége szeptemberét: a virágokat, a szemek menedékét: a színt és a lélek táplálékát: az illatot. Ne várd. Nyugodj bele a jégkorszakba.

Nyugodj bele te is. Nyugodj bele ő is. Nyugodjunk bele mindnyájan.

Altalában: nyugodjunk csendesen...

A hó alatt.

Es álmodjunk a tavaszról, a dalról, a virágról, fényről, szerelemről.

Persze: tartsuk kéznél az adókönyvecskét. Most és mindörökké.

Amen.

T. S.

— KÉT REPÜLŐGÉP ÖSSZEÜTKÖZÖTT ÉS A TENGERBE ZUHANT. Gibraltárból jelentik: A gibraltári tengerszorosban pénteken délelőtti vezetés kimeneteli repülőgépszerencsétlenség történt. Két angol katonai repülőgép, amely a „courageous” repülőgép-anya hajóról szállott fel, többszáz méter magasságban összeütközött egymással és a tengerbe zuhant. A két gép pillanatok alatt elmerült a hullámokban s pilótáik nem kerültek többé felszínre.

— A BRASSÓMEGYEI NYUGDIJASOK KÖZGYÜLÉSE. A brassóvármegyei nyugdíjasok egyesülete évi közgyűlést tartott Reinisch János Brassóváros volt rendőrkapitánya elnökelete alatt. A gyűlésen, mely a legutóbbi két haláleset alkalmából 500—500 lej temetkezési segélyt ezavazott meg, állást foglaltak amellett, hogy Brassó, mely a legdrágább városok egyike, az első osztályba soroztassék, s évégből az egyesület előjárására a szükséges lépéseket tegyette. A választmányba új tagnak Acschit választották meg. Az egyesület célja, működése és vezetése, valamint az az érdek, hogy a szervezetnél nagyobb erőt és egységet tudjon kifejteni, kívánatosá teszi, hogy valamennyi nyugdíjas — csekély tagdíj ellenében — belépjen az egyesületbe.

— LENGYELORSZÁG TOBB VÁROSA BAN SZTRAJKOLNAK A VÁROSI TISZTVISELŐK. Varsóból jelentik: Lengyelország több városában, így Varsóban, Lodzban, Sarnovicében, Dombrovában és Bendzinben a városi és községi alkalmazottak egy napos tiltakozó sztrájkba léptek, mivel egy hónap óta nem kapták meg fizetésüket. Az említett városok pénzügyi helyzete rendkívül leromlott, aminek következtében sem az elmúlt hónapra, sem az erre a hónapra nem tudták folyósítani a tisztviselők fizetését.

— TIZENHAT FARKAS TÖRT BE EGY BÁNSÁGI KÖZSÉGBE. Temesvárról jelentik. Az elmúlt éjszaka egy tizenhat farkasból álló csorda tört be Janova temesmegyei községbe. A falusi lakosok felvették a harcot a vadállatokkal, amelyek közül négyet lelőttek, mire a többiek megfutamodtak.

Nem nagy, de annál jellemzőbb panama robbant ki Nagyvárad interimár bizottságának ülésén

Nagyvárad, március 3.

Szerdán este 7 órakor összehozták a nagyvárad interimár bizottságának ülését. A bizottság tagjai megbeszélésükön egyetértéssel megállapították, hogy a nagyvárad interimár bizottságának tagjai, akik a Jorga-kormány rövid időn belül utasította a városi közüzemek igazgatóságát, hogy az 1931 évi tantímelék felvételéhez szükséges formákat készítse elő. A városi közüzemek eleget is tettek az utasításnak és így tegnap este, az interimár bizottság ülésén már határozatként is a másfélmillió forint összeg szétosztása felel. Az interimár bizottság tagjai — azok az emberek, akiket a Jorga-kormány bizalma ültetett a város élére s akik a Jorga-kormány bukására spekulálva, siettek menteni a menthetőt — fejenként 200.000 lejt vettek fel tantímelék címén. Csak a bizottság két kisebbségi tagja, Sós István dr. és Friezel János dr. tiltakozott a tantímelék felosztása ellen, mert az egész aktust törvénytelennek találták.

A nagyvárad interimár bizottság azonban a tiltakozással nem sokat törődött és a pénzt boldogan vették fel és vették zsebre. A nemzeti-parasztpárti két exponense azonban tudomást szerzett a haracoslásról és közjegyző igénybevételeivel azonnal óvat emelt az interimár bizottság nyilvánvalóan visszaélésnek számító kapzsisága ellen. A városban is gyorsan elterjedt az interimár bizottság tagjai gyors

— 22 MILLIÓ MUNKANÉLKÜLI A VILÁG IPARI ÁLLAMAIBAN. Genfből jelentik: A világ munkanélkülieinek számát a genfi nemzetközi munkahivatal legutóbbi kimutatása a világ fő ipari államaiban 22 millióra becsüli, a munkahivatal azonban megjegyzi, hogy ez a szám messze elmarad a valóság mögött. Megállapítható, hogy az elmúlt év folyamán az amerikai Egyesült Államokban 6.2 millióról 8.3 millióra, Németországban 4.6 millióról 6.1 millióra, Angliában 2.6 millióról 2.8 millióra, Olaszországban 0.6 millióról 1.1 millióra, Franciaországban pedig 0.4 millióról 0.27 millióra emelkedett a munkanélküliek száma.

— NAGY SIKERE VOLT A BRASSÓI ZSIDÓ KASZINÓ KULTURESTÉLYÉNEK. Tegnap este szépszámu közönség jelenlétében tartotta meg szokásos kulturstélyét a brassói Zsidó Kaszinó. Ezúttal Grünberg brassói gyógyszerész tartott értékes előadást a zsidó név szerepéről a történelem folyamán, majd Strélingerné asszony énekelt néhány német és Ady-dalt, Bernfeld tanár zongorakísérete mellett, nagy sikerrel. Az est résztvevőit melegen ünnepelték.

— DANILA CONSTANTIN ELVERETTE VASGÁRDISTAIVALT FEGYVERTÁRSAT, BERINDE LELKESZT. Szatmárról jelentik: Tegnap délután véres verekedés színhelye volt a szomorú emlékeztető Borsaközség. Danila Constantin, a vasgárdisták itteni vezére, régebbi idő óta vendégségben lakik Anderso-Buza Sándor borsai jómódú gazdálkodó egyik házában. Az utóbbi időben a földbirtokos már meg szeretett volna szabadulni vendégétől, minthogy azonban ez nem ment könnyűszerrel, úgy oldotta meg a kérdést, hogy Borsaközségnek adományozta azt a házat, amely Danila lakásul szolgált. Tegnap délután Berinde lelkész, Danila volt fegyvertársa, negyven borsai földműves élén, zászlók alatt megjelent a kijelölt háznál, hogy azt a község részére ünnepélyesen átvegye. Mielőtt azonban erre sor kerülhetett volna, Danila Constantin kétszáz vasgárdistával a ház előtt termett és megakadályozta annak átvételét. Eközben Danila és Berinde között szóváltásra került sor és a vita hevében a kétszáz vasgárdista egyszerre csak megrohanta Berinde lelkészt, akit össze-vissza vertek. A lelkész súlyos sérüléseit dr. Salamon körorvos kötelezte be, a két volt fegyvertárs, Berinde és Danila, így szórakoznak Borsán, jobb híján ezuttal egymás közt verekednek.

— MAROSVÁSÁRHELYI ÉS MAROSMEGYEI HIREK. Tudósítónk jelenti: Tegnap körülbelül 100 marosvásárhelyi bőriparos gyűlést tartott, amelyen Ferenczy Zsigmond dr. jogtanácsos fokozottabb szervezkedésre és tömörülésre hívta fel az érdekelteket, hogy

és eredményes tranzakciójának a híre s óriási izgalom keletkezett a nyomában. Nyílt titok, hogy a jelenlegi interimár bizottság tagjai megbízatásukat könnyű megpályázásodási lehetőségnek tekintik. A bizottság egyik ambíciós tagja, Marodin, aki évekig tartó hiábaváló iparkodás után végre bejutott a város vezetésébe, Ghica biharmegyei prefektus előtt nyíltan ki is jelentette:

— Elég sok pénzembe került eddig a politizálás, hogy most az interimár bizottságnál megszédjem magam.

Ezt a magas erkölcsi felfogást mindenben alátámasztja az a kínos incidens, amely nemrég zajlott le a nagyvárad városi közüzemek folyosóján. Az egyik szállító, aki már régóta hiába követelte pénzt a városától, elkésereve jelentette ki, hogy a városnál csak az bo'dogul, aki az interimár bizottság valamelyik tagjánál leadja a sápot. A szállító kijelentése miatt fegyelmi vizsgálat indult, de szép csodaszerűen el is aludt.

Az is jellemző a nagyvárad interimár bizottság gazdálkodására, hogy a városi tisztviselőket hónapok óta nem fizették ki és ha valamelyik mégis követeli a méréseli járandóságait, eljárást indítanak ellene. A városnak fája s ncsen s a tisztviselők hideg irodákban dolgoznak.

Nagyváradon mindenki bizonyosra veszi, hogy a kormány bukására spekuláló interimár bizottságot a kormány presztizsukérdéséből is igen gyorsan menesztetni fogja.

egyestől erővel eredményesebben küzdhesse-nek a válság ellen. — Szabó Zoltán 19 éves nyomdász, aki hamis aprópénzekkel az egész környéket elárasztotta, ma a rendőrségről átkisértek a marosvásárhelyi ügyészség fogházába. — Az itélőtábla, mint közigazgatási bizottság, ma délelőtti tárgyalta Jonescu Natalia leánygimnáziumi tanárnő keresetét a közoktatásügyi minisztérium ellen. A minisztérium ugyanis a tanárnőnek kevesebb fizetést folyósított, mint amennyi kinevezési okirata szerint megillette volna. A tábla elmarasztalta a minisztériumot és kötelezte, hogy 1930. január elsejéig visszamenőleg a fizetési különbözetet a tanárnőnek fizesse meg. — A marosvásárhelyi törvényszék 3. hónapi fogházra ítélt Rácz Károly zsebmetszőt, aki legutóbbiára Papp András tekei gazdálkodó pénztárcáját emelte el. — Gecse János és Pap György nyáradszeredai legények egy leánynak udvaroltak, aki Papot fogadta szívesebben. A másik legény emiatt bosszút forralt és tegnap este a leánnytól távozó Pap Györgyöt úgy fejbe-vágta egy kapával, hogy a szerencsétlen legény azonnal meghalt. A gyilkos legényt a csendőrség letartóztatta. — Tófalvi Sándor kóródi gazda 1930. májusában bosszúból fegyvertársa egy gazdátársát házt. A törvényszék emiatt már 6 hónapi börtönrre ítélte s ezt a büntetését a marosvásárhelyi itélőtábla ma délelőtti tárgyaláson jóváhagyta.

— HAMIS ÉRETTSEGI BIZONYÍTVÁNYA VOLT A VÉGREHAJTÓ URNAK. Temesvárról jelentik: Az itteni rendőrség letartóztatta Broesteanu János végrehajót, akiről megállapították, hogy hamis érettségi bizonyítvánnyal került a pénzügyigazgatóságra és ugyan-csak ennek a hamis bizonyítványnak az alapján volt önkéntes a hadseregben. Broesteanuról kiderült, hogy mindössze négy elemje és egy gimnáziumi osztálya van.

— HÁROM ÚJ KASZARNYA ÉPÜL TEMESVÁRON. Tudósítónk jelenti: Temesvár városa husz millió lej kölcsönt vett fel az államtól és ezen az összegben három új kaszárnyát épít, amikben két tüzér-, egy vadász- és egy utász-századot helyeznek el. A mostani, ugynevezett erdélyi kaszárnyát lebontják és területét parcellázzák. A Hunyady-kastély is visszazárult most a városra, amely azt kulturpalotává alakítja át.

— CHIAPPE RENDŐRFŐNÖK RENDELET ADOTT KI PÁRIS LÉGI VÉDELME-RŐL. Párisból jelentik: Annak az értekezletnek eredményeképpen, melyet Páris légi védelme tárgyában nemrégiben tartottak, Chiappe rendőrprefektus legközelebbi rendelet bocsát ki. A rendelet értelmében három bizottságnak lesz a feladata, hogy gondoskodjék a város és lakosság hatályos megvédéséről, légi támadások esetén.

— FELROBBANT EGY SZÁZKILÓS DINAMITSZALLITMÁNY ÉS MEGÖLTE A KISÉRŐSZEMÉLYZETET. Párisból jelentik. Montpellier mellett borzalmas szerencsétlenség történt. Egy teherautón szállított százkilós dinamitszállitmány felrobbant és az explozió darabokra tépte a sofőrt és a kísérőszemélyeket. Az országot a robbanás helyén hasznavehetelenné vált. A katasztrófa éjszaka történt és a hatalmas dörejétől a lakók tiz-kilométeres körzetben felébredtek. A robbanás oka egyelőre ismeretlen.

— GALLOVICH ARANKA HAMIS EZERLEJESE — MAROSVÁSÁRHELYEN. Marosvásárhelyi tudósítónk jelenti: Különös megle-

petés érte tegnap Mendel Sándor marosvásárhelyi ékszerész, aki egyik kolozsvári kartársától 20.000 lejt kapott. A pénzösszeg átvételénél ugyanis kiderült, hogy az egyik ezerlejes bankjegy — hamis. Felfedezéséről azonnal jelentést tett a rendőrségnek, ahol az a vélemény alakult ki, hogy a hamis ezerlejes legnagyobb valószínűsége szerint Gallovich Aranka néhány nappal ezelőtti teleplezett pénzhamisító műhelyéből került ki.

— VALTÓHAMISÍTÓK FELETT ÍTELKEZETT AZ ERZSÉBETVÁROSI TÖRVÉNYSZÉK. Dicsőszentmártoni tudósítónk jelenti: Érdekes váltóhamisítási ügyben hozott ítéletet az erzsebétvárosi törvényszék. Még a múlt évben Schmidt Tamás zsidvei volt kereskedő egyik dicsőszentmártoni bankból nagyobb összeget vett fel Barth Johann zsidvei kereskedő kezessége mellett. A lejárat előtt Schmidt ismét kérte Barth Johannt az aláírásra, amit az megtagadott. Erre Schmidt gondolt egy nagyot, hecsalta valamilyen ürügy alatt Dicsőszentmártonba Weidt Johann nevű barátját és mulatni vitte. Mikor már Weidt annyira el-ázott, hogy magával teljesen tehetetlen volt, Schmidt Tamás elővett egy őrös váltóürlapot és aláíratta a tökrész Weidt-tal Barth Johann nevét. A bank természetesen elfogadta a váltót és csak akkor tűnt ki, hogy a váltó hamis, amikor rendezés végett bemutatták a kezessé Barth-nak. Barth a váltó rendezését megtagadta és aláírását hamisnak nyilvánította. A beadott feljelentésre a törvényszék csak most tartotta meg a tárgyalást, melyen Schmidt Tamást és Weidt János egyenként félévi börtönrre ítélte. Az ítéle jogerős.

— TELL VILMOS IS HIBAZTAT. Az egyik londoni cirkuszban nagy sikerrel szerepel egy Bix nevű amerikai céllövő, aki Tell Vilmos néven tízenlőcsevés leányának fejéről lövöldözi le az almákat. A legutóbbi előadáson azonban kis baleset történt, mert, amidőn leányának szájából ki akart lőni egy égő cigarettát, a golyó véletlenül a leány állát horzsolta, aki nagy sikoltozással összeesett. Óriási pánik tört ki a cirkuszban. Számos nő el-ájult, mások hisztérikusan sikoltoztak. Időközben az alig sérült és magához tért leány felállott és hajlandónak mutatkozott az előadás folytatására, de azt már nem engedte meg a rendőrség.

A Dnyeszter legújabb halottja: — egy asszony

Kisened, március 3.

Csütörtökön este a román-orosz határon az orosz határőrök lelőtték Ursan Elena ukrainai asszonyt, aki szovjetterületről román földre akart szökni. A szerencsétlen asszonyt már akkor érték a golyók, amikor román területen járt.

Felállítják a devizaki-egyenlítő-pénztárt

Bukarest, március 3.

A Legfőbb Gazdasági Bizottság tegnap este ülést tartott, amelyen Argetoianu, Vasilescu-Carpen és Jonescu-Sisestü miniszterek is résztvettek. A bizottság elhatározta, hogy a legközelebbi idő alatt felállítják a devizaki-egyenlítő-pénztárt, amely meg fogja könnyíteni a forgalmat azokkal a szomszédországokkal, amelyekben a devizakivitel korlátozták vagy teljesen megtiltották. A továbbiak során a bizottság a petroleumtársaságok fuziójáról és a spekulatív törvényt végrehajtó szervek munkájának meggyorsításáról tárgyalt.

— A NAGYMOGUL KINCSEI. A leg-erősebb képzelőerővel sem alkothat magának képet azokról a mesés kincsekről, amik a Delhiben, India fővárosában lévő királyi palotában fel voltak halmozva. Odavitték két évszázadon át a nagymogulok a rablóhadjárataikon zsákmányolt drágaságokat. Minthogy utóljára már azt sem tudták, mit csináljanak a rengeteg sok drágakövel, a palota falait rakták ki velük. Itt volt a híres Kohinoor is, amelyet 1550-ben az akkori nagymogul egyik alattvalójától kapott ajándékba. Drágakövekkel borították el a trónszéket is, a mely fölé tömör aranyból készült kupola borult.

— MÁRCIUS 10-ÉN HIRDETNEK ÍTELET DEUTSCH ZSUZI ÉS DR. STEIN JÁNOS KOMMUNISTA-PEREBEN. Temesvárról jelentik: Az itteni törvényszék ma kezdte tárgyalni Deutsch Zsuzsi és dr. Stein János kommunista-perét. A vád ellenük az, hogy Deutsch Zsuzsi kommunista röpiratokat kapott egy Hirsch Sándor nevű fűszerkereskedőtől, és ezeket a röpiratokat dr. Stein János ügyvéd írógépén sokszorosította. A mai kihallgatások alkalmával Hirsch beismerte, hogy ő csakugyan adott röpiratot Deutsch Zsuzsinak, aki viszont azt hangoztatta, hogy ő nem kommunista, csupán rokonszenvezik a munkásokkal. Ítéletet március 10-én hirdet a bíróság.

BRASSO „Modern Mozeó” Telefon 518

Ma csütörtökön

GRETA GARBO

legújabb hangos és éneklő filmslágero

„Romance”

Előjáték: Legújabb szenzációs hangos-Journal.

Következő műsorunk a legvidámabb sláger ujdonságunk a világvárosokkal egyidőben Premier:

Bräutigamswitwe

„A vőlegény özvegye”

Német beszédű és éneklő, a szezon legvigabb filmoperette
Mártha Eggerth, George Alexander
Fritz „Amors-e”

— KÖRMENDI FERENC: A budapesti kaland regénye az angol-amerikai regényvilágpályázatra beküldött 2000 kézirat közül a 200 fontos első díjat nyerte. A magyar sajtó hasábjain cikkében foglalkozott a pályázat eredményeivel. Az 530 oldalas kötet ára fűzve 177.— lej. Kapható a Brüsseli Lapok könyvostályában.

— A BRASSÓI REFORMÁTUS VASÁRNAPI ISKOLA belvárosi csoportja folyó hó 6-án délután 4 órai kezdettel jótékony célú vasárnapi ünnepélyt rendez a református tanács-teremben, (Eötvös-utca 3.). Kérjük az i. t. szülők és a n. é. közönség szíves pártfogását. Belépti díj nincs. Persely-adományokat a jótékony cél érdekében hálás köszönettel fogad a vezetőség.

— IDŐJÁRASJELENTÉS. Budapestről táv-íratozzák: A Meteorológiai Intézet jelentése szerint derült száraz idő várható, nyugaton és délen némi felhősödéssel és csapadékhajlammal. Éjszakánként még erős lehűlés, reggel gyengébb köd lehetséges.

— SZIGET, HÉT LAKÓSSAL. Az Észak-amerikai Egyesült Államokhoz tartoznak a houdurasi partvidék előtt levő Swan szigetek is. Ez a két szigetet, mely az errefelé pusztító orkánok centrumában fekszik, a forgószélnek fészkeként nevezik. Mindössze hét ember lakja, aki egy világítótornyot, egy rádióállomást, antennáit és egy meteorológiai obszervatóriumot őriz. Még kevesebb lakosa van az Északi Jégstengerben levő Jan Mayen szigetnek, ahol csak három remete él.

— ELOFIZETŐINK kitérjék figyelemmel a címkejükön feltüntetett lejáratot. A lap zavartalan expedíciójára érdekében gondoskodjanak idejében a lejárt előfizetés megújításáról, ha akár postán, akár megbízottunk útján megújították az előfizetést, figyeljék meg, hogy 8 napon belül az új lejárati szerepel-e a címken.

— KISKUKULLÓMEGYEI HIREK. Dicső-szentmártoni tudósítónk jelenti: Tegnap tartotta meg az unitárius lelkészek egyesülete Guidó Béla esperes elnöklése alatt ezévi első gyűlését. A gyűlésen beszégettek, hogy a kongruálva a kultuszkormány még a múlt évről adós és a lelkészek a legkétségbeesettebb helyzetben vannak. — Az elmúlt éjszaka kigyulladt a Vértesséle dohányüzem, melyet a tüzoltók hamarosan eloltottak. A tüzvizsgálat folyamatban van. — Dicső-szentmártonban megalakult a volt tartalékos tisztek egyesülete. Az egyesület elnöke Augustin Venter dr. közjegyző, tartalékos százados lett. — Külföldön a farkasok behatoltak a falu közepén lakó Csiki János gazdálkodó istállójába, ahol nagy pusztítást végeztek a juhok között.

— Dicső-szentmártonban e hó 2-án reggel a hőmérő ismét 28 fokot mutatott a fagyponthoz. Ötven év alatt nem fordult elő, hogy március hónap ilyen hideget mértek volna. — A dicső-szentmártoni rendőrség ismét felfedezte a felfedezett, didergő cigányokat, jegyzőkönyv felvétele után, szabadon bocsátották.

— DRAGULESCU CSENDŐRKAPITÁNY ELJÁRT A BRUTÁLIS CSENDŐRÖK ELLEN. Dicső-szentmártoni tudósítónk jelenti: Napokkal ezelőtt hírt adtunk arról a csendőrbataliárról, melynek szenvedő hőse három magyaródi gazda volt. Dragulescu kapitány, a csendőrlégió parancsnoka, tudósítónknak kijelentette, hogy a magukról megelégedett csendőroket feljelentette a minisztériumban és javasolta az ország másik részébe való elhelyezését és saját hatáskörében már megbüntette őket. Dragulescu kapitány ezen tette általános megnyugvást kellett a megyében és így remélhető, hogy a csendőrség jó hírneve ismét visszatér, melyet eddig Kiskuküllő megyében magának kivívott.

— SAJTÓKALÓZKODÁS. Csikszederéből jelenti: Az Aradon megjelenő „Erdélyi Friss Újság”-ot beperelte Aldea Joan csikszederai járásbírósi jegyző, mert személyére sértő közlemény jelent meg benne. A lap főszerkesztője, dr. Vörös László, nem mindennapi módon akart kibújni a felelősség alól. Az aradi rendőrségen felvett jegyzőkönyvben azt állítja, hogy a kérdéses közlemény pár nappal azelőtt a B. L.-ban jelent meg, Csikszederéről kelteve s így a sajtófelelősség azért a közleményért, amelyet, saját beismerése szerint, lopott, a B. L. csikszederai tudósítóját terhel. A „jólétszerűt szerkesztő” mindjárt tollba is mondja a B. L. csikszederai tudósítójának címet, mire mi sem természetesebb, minthogy a csikszederai ügyészséghez tessék át az aktát, ahonnan a rendőrségre továbbítják s tudósítónkat felelősségre vonják. A B. L. csikszederai tudósítója természetesen megtagadta a kérdéses cikkel a közönséget, mert Vörös „szerkesztő” ur nem csak, hogy a cikket ellopja, hanem ezenfelül más bőrre úgy „kiszinezte”, hogy az eredetivel csak Aldea neve azonos. Vörös „szerkesztő” ur, hol tanulta Ön az újságírói lelkiismeretességét?

— A DICSŐSzentMARTONI GAZTARSASÁG INKABB IGÉR, MINT AD. Dicső-szentmártoni tudósítónk jelenti: Megemlékezett a B. L. arról, hogy a dicső-szentmártoni gáztársaság kiadott brosurája szerint az 500 köbméteren felüli fogyasztásnál 10 bani kedvezményt ígért, de aztán itt is megcsalta az ígérethez fűzött reményeket. Most ugyanis alkalmunk volt egy Tordán kiállított gázzámlából meggyőződni, hogy, míg Dicső-szentmártonban csakis az 500 köbméteren felüli mennyiséget számolják el 10 banival olcsóbban, addig a tordai számlában az egész fogyasztott mennyiség után jár a 10 banis bonifikáció. Ha valaki reklamál, a válasz rendes: akinek nem tetszik, zárassa le a gázt. Ideje volna, hogy az a 30 képviselő és szenátor, akik a gázfogyasztók voksán kerültek a parlamentbe, pártkülönbség nélkül egységesen lépjenek fel a választóik érdekében.

— EGYELŐRE ELMEMEGFIGYELŐBE KERÜL A KECSKEMÉTI KALAPACOS GYILKOS. Kecskeméti jelenti: Az orvosi tanács közölte a kecskeméti törvényszékkel, hogy multhatatlanul szükségesnek tartja Fischl Frigyes elmeállapotának megfigyelését. — Fischl az országos elmemegfigyelő intézetben helyezik el.

Brigitte Helm hasonmása

A mozielőadók rendszerint olyankor van szükségük hasonmásra, ha egy-egy jelenetben valamely kockázatosabb műtárgyra kell vállalkozniuk. Megköveteli ezt a helyettesítést nemcsak az életbiztonságuk, de elsősorban az életbiztosító vállalat, amely millióssal összegeket kezelszik, mert a hasonmás vízbeugrása, ha rosszul végződik, kevesebbe kerül, mint a nagy filmes illag.

Brigitte Helm, a szép moziprimadonna nemrég Párisba érkezett. Egy szemfüles újságíró várta a pályaudvaron és megkérdezte tőle többek között, hogy mik a legközelebbi tervei és mit fog csinálni a francia fővárosban. A művésznő ezt felelte:

— Hasonmást keresek magamnak. — Olyan filmben akarok játszani, ahol testőrem van, akinek a megtévesztés hasonlítása kell hozzá. Gondolja, hogy találjak ilyen Párisban?

Az újságíró udvarias ember volt és azt felelte, hogy a művésznőnek nemcsak Párisban, de az egész világon nem akadhat párja.

Néhány nap múlva azonban történetesen ugyanez az újságíró a Montparnasse egyik kávéháza előtt különös jelenetnek volt a szem- és fültanuja. A kávéház terraszán egy fiatal hölgy körül, aki nem sejtve itta kávéját, csöndülést támadt. Az érdeklődők között néhány bátrabb is akadt, akik rajongással eltelve hangosan közhöztek:

— Bonjour, Madame Helm!

A fiatal hölgy már haragos lett és tiltakozva felelte:

— Hagyjának békén, nekem semmi közöm Brigitte Helmhez!

Az újságíró nem állhatta tovább és maga is odalépett:

— Asszonyom, — mondotta — tréfálni méltóztatik. Az ön hírneve olyan nagy, hogy ezek az emberek, akik a világ minden részéből sereglettek itt össze és tudják, hogy a művésznő Párisban tartózkodik. felismerték és kifejezték akarnak adni hódolatuknak. Ezt nem szabad rossz néven venni.

A hölgy már majdnem sírva fakadt: — Én Maria vagyok, ha tudni kívánják, Marja Woerkom Leundenből. Miért nem hagynak nyugton? Ugyanez történt velem New Yorkban és most már Párisban is kezdik. Már az egész világon végigüldöznek? Hát tehetek én róla, ha a számam, az arcom és a vállam éppen olyan alakú, mint Brigitte Helmé? Ez már valószínű szerencsétlenség!...

Mire az újságíró lelkendezve világosította fel:

— Ön bizonyára művészi hajlamu, kü-

lönben mit keresne itt a Montparnasse-on? Amit pedig szerencsétlenségének vél, az szerencsésévé válhatik, mert Brigitte Helm éppen hasonmást keres, egy nagy szerepre. Ön az ő embere, éljen a két Helm-testvér, Brigitte és Marja!

Ebben a pillanatban a nagy tömegben kipirult arccal keresztülfurakodott egy fiatal diák. Hatalmas virágcsokrot nyújtott át a kisasszonynak, akit ő is Brigitte Helmnek nézett és féltékeny aláírást kért autogramgyűjteményébe.

A fiatal hölgy egy pillanatig habozott, azután megadással kezébe vette a feléje nyújtott töltőtollat és gyors elhatározással, kemény betűkkel papírra vetette:

„Marja Helm.”

— Makacs székrekedés, vastagbélkataris, gyomorhaja, puffadás, vértorlódás, sárgaság, aranyeres csomók, csipőfájás, eseteiben a természetes „Ferenc József” keserűviz, reggel és este egy-egy kis pohárral bevéve, rendkívül becses háziszert. Klinikai megfigyelések tanúsága szerint a Ferenc József víz még ingerlékeny belü betegknél is fájdalom nélkül hat. A Ferenc József keserűviz gyógy-szertárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— UTILAPUT KÖTNEK NÁDASDI JEGYZŐ UR TALPÁRA. Csikszederéből jelenti: Nádasdi Béla, gyimesfelsőlaki jegyző viselt dolgairól több alkalommal beszámoltunk. Nádasdi annyira szíven viseli községe csángó-lakóinak sorsát, hogy ha más véleményen vannak, mint ő, meg is veri őket, nem is beszélve arról a „nyuzásról”, amivel sikerült a község tulajdoni többségét tönkretennie. Feljelentés nyomán vizsgálatot indítottak ellene és április 6-ikára tűzték ki a kihallgatását, amikor is, ha a csángók sarkukra állanak, meg szabadulhatnak „kegyes pátronusuktól”, aki számtalan esetben veréssel is traktálta őket.

— JELENTKEZETT A SZÖKÉSBE LEVŐ GYERGYÓUFALUSI BANDITA. Csikszederéből jelenti: Beszámoltunk annak idején részletesen arról a vakmerő rablótámadásról, amelyet Gáspár János gyergyóufalusi esperes ellen követett el. Oláh János ottani cipész felbuzgatására, négy állig felfegyverzett bandita, akiket sikerült az eset után rövidesen felfűelni, Baralis András kivételével, aki nyomtalanul eltűnt a községből. Ma meglepetésszerűen, önként jelentkezett a szökésben lévő Baralis a csikszederai ügyészségen, ahol kijelentette, hogy meg akart szabadulni az esetleges csendőrségi tortúra elől. Az ügyészség azonnal elrendelte letartóztatását s most társait egyetemben a csikszederai ügyészségi fogház lakója.

Évtizedekig gyöngecsontu gyermekeknek csukamajolajat adtak. Manapság a szülők gyermekeiknek kellemes ízű, por alakú Jemaltot adnak. Egy doboz ára 77 lej.

DÉCSEY ZOLTÁN:

139

A SIRÓ VÁROS

— Tagányi ur, az Isten szent szerelmére... Csak magában van bizalmam...

— Nyugodjon meg nagyságos asszonyom. Mindent megteszek...

— Az a szerencsétlen ember nem bírja ki a fogságot, a lelki gyötrelmeket. Sülyös gyomorhaja van... és az idegei...

— Garbával már beszéltem de még Kunnak is szölok...

— Nem csinált szegény uram semmit. Hogy ő ellenforradalmár? Nem törődött ő senkivel csak a dolgát végezte. És most már négy napja ül a börtönben. Hát magyarok-e ezek az emberek, hogy a becsületes magyar embereket bántják?

Tagányi aggódva nézett körül.

— Az Isten szerelmére asszonyom, legyen erőlt magán, hiszen önmagát is bajba keveri és ezzel nem segít az urán.

A nagyteremből már tödultak kifelé az ünneplők.

Amint a hall függőnyeit szét akarja hajtani, Bognár füle ütötte meg a fület. Akaratlanul is megállott, összehúzta a függöny két szárnyát és figyelt. A kis kórszobában csak ketten voltak, Kun Béla és Bognár. A diktátor kényelmében elterpeszkedett a bőrfotelben. Bognár ideges, gyors lépésekkel járt fel és alá.

— Nem, ez ki van zárva, ez lehetetlen. Nem szabad megtörténnie.

A diktátor vállat vont.

— Nekem sincs inyenre a dolog. De a

népbiztosok tanácsa. Egyre nagyobb az elégedetlenség. Hogy keztysük kézzel csinálunk diktatúrát és az ellenforradalom mind jobban elszemtelenedik. Különösen nagy a panasz erre a városra. Itt azt gondolják az emberek, hogy csak tré-fálkóznak, hogy a diktatura csak alság, az ántánt megtévesztésre való és nem kell komolyan venni. Hamarosan megváltozik minden...

— Itt nem szabad azokat az eszközöket alkalmazni. Nem és nem! — Öklével erőlyeset csapott az asztalra. — Amíg én ezen a helyen vagyok, Kun elvtárs, ez nem fog megtörténni.

— Pedig Szamuely már ezen a héten le akar jönni, hogy egy kis rendet csináljon. Csupán huszonnégy órára.

— Hogy ezalatt bitófákkal építse be az Erzsébet teret? Csak éppen azért gyilkolni ártatlanokat, hogy megdöbbenést kelt-sünk, erkölcstelen és esztelen dolog. Hát nem látta, hogyan lelkesedett a város, hogyan bizik és hogy mennyire nyugodt? Azt akarják, hogy itt minden megválto-zék, hogy meggyűlöljenek bennünket, hogy ellenünk forduljanak, amikor a csehek itt vannak még nyolc kilométernyire a város határában?

— Ha Szamuely akarja, én nem tehe-tek semmit ellene.

— Hát én majd tenni fogok.

— Bognár elvtárs, gondolja meg!

— Ez az én városom és itt én vagyok az ur! Ma még igen és holnap is. Addig itt maradok, ezen a helyen, amíg a felvi-déket fel nem szabadítottuk. Aztán csináljanak az elvtársak azt, amit akarnak. Nem bánom, küldjenek engem is gaj-deszba...

Kun Béla idegesen ugrott fel...

— Ezek a szociáldemokraták! Magukkal nem lehet kormányozni! Hát mi ezt

Diktatúrát csinálunk, vagy komédiát?

— Rikácsolt a hangja.

— Csináljanak diktatúrát a maguk szemétdombján. Ide Szamuely nem teszi be a lábát.

Karjait összefonta és villogó szemekkel nézett a diktátorra.

— Hát jó... ez nem tőlem függ, hanem Szamuelytól. Mindenesetre magamév teszem az ön álláspontját... De ha Szamuely mégis jönni akar...

— Mielőtt Szamuely ezt elhatározná, figyelmeztesse arra, hogy a város határában kétszáz pompásan felszerelt, kiképzett és legyelmzett katona fogja várni a páncélvonatát.

A diktátor hangja egyszerre lecsendesedett.

— Hát jó, jó. Bognár elvtárs, nem kell mindjárt élére állítani a helyzetet. Különben is fontosabb dolgaink vannak. A szlovák tanácsköztársaság dolgát kell megbeszelnünk...

— Én, kérem, elvileg ellene vagyok, mert ez a város magyar és ha mi itt szlovák szovjetkomédiát játszunk, csak igazoljuk az ántánt előtt a cseheket, akik azért követelnek bennünket, hogy állítólag szlovákok vagyunk.

— De, kérem, a diplomácia... Clemenceau jegyzéke... Erről a nagyközönség nem tud, de a diplomácia magasabb művelete. Azt követeli a vén trottyos, hogy

haladéktalanul ürítsük ki a felszabadított területeket és menjünk vissza a demarkációs vonalra. Ezzel szemben a románok is visszamennek a Tiszától. Tudja, az nekünk sokat jelentene, ha a Tiszántul mi arathatnánk.

A két ember már nyugodtan ült egymással szemben a kis asztalnál.

— Az ellenforradalmi hullám már vélsúlyosan előretör és az éhség a szövet-ségesük.

— Tehát ki akarja üríteni, amit most felszabadítottunk?

— A frász akarja. Csak éppen formát kell keresnünk. Mindenekelőtt időt kell nyernünk. Janousek biztosra mondja a prágai forradalmat. Munáktól kedvező híreket kap. Ha Kladno feltámad és megrohanja Prágát, nyert ügyünk van. Egy-két hét kivárási idő. Ehhez kell a diplomácia művészete.

— És hogy képzelem?

— Orruknál kell vezetni a párisiakat. Eddig azzal argumentáltunk, hogy nem mi voltunk a támadók, hanem bennünket támadtak és hadműveleteink csak stratégiai helyzetünket akarják biztosítani. Most már erre kell a tót kormány. Azt fogjuk mondani, hogy kérem, mi igen, mi aztán hajlandók vagyunk üríteni, de hát Janousek... Tessék kérem Janousekkel tárgyalni...

— Kérem, ha így gondolja...

Aszra (Apoló) Mozdó BRASSÓ

Ma és a következő napokon szenzációs Mozi-Variete. Műsor:

„GLORIA”

BRIGITTE HELM és GUSTAV FRÖHLICH legutolsó nagy filmje, a németországi „LUFT-HANSA” közreműködésével

OS NALTER GERS

a világhírű humoros erőakrobaták, szenzációs világvárosi műsorral.

KERESKEDŐK KÖNYVELEST-MÉRLEGEIT ÉS BARMELY HASONLO MUNKA ELVÉGZÉSÉT VÁLLALJA
GMIGOL AUTORIZÁLT KÖNYVELO
STR. 13 SEPTEMBRIE 3

A mayerlingi tragédia legújabb verziója szerint egy féltékeny erdész ölte meg Rudolf trónörökös

Vecsera Mária állítólag nem is volt Mayerlingben a tragédia idején — Bratfisch fiakeros vallomása barátjának, aki mindmáig hallgatott, mert félt a megmérgezéstől

Prága, március 3.

Rudolf trónörökös egykori komornyikjának, Loscheknek a halála, akinek fia bejelentette apja memoárjait Rudolf trónörököséről, ismét felkeltette az érdeklődést a mayerlingi tragédia iránt. Az ezeregy verzióhoz most egy újabb járult, amelyről a *Vecerni Ceské Slovo* szerzett tudomást. A lap egy Bourek József nevű öreg nyugdíjastól, aki ma 73 éves s aki 1879-től 1891-ig Bécsben élt, szerezte az újabb adatokat. Bourek három évig szolgált a tüzérségnél s aztán ott maradt mint egy magánfogát kocsisa.

Jóbarátja volt Bratfisch fiakeresnek, aki közvetlen tanuja volt Rudolf titkos halálának.

Tőle tudott meg részleteket a mayerlingi tragédiáról, eddig azonban nem beszélt róluk, csak fiával és menyével. Attól tartott, hogy őt is elérí Bratfisch sorsa, akit állítólag

megmérgezték azért, mert sokat tudott.

Boureknek, mint jóbarátjának azonban mégis elmondott egyet-mást azzal, hogy addig, ameddig ő, Bratfisch él, senkinek semmit el ne áruljon. Bourek csak most szánta rá magát, hogy tudat a rábizott titkon.

A mayerlingi „vadászat”

Bratfisch kocsiján ment Rudolf a mayerlingi vadászatra is. Rudolf kíséretében Lajos nevű magyar vadász volt. Végig az uton a trónörökös maga ült a bakon és hajította a lovakat. Bratfisch és Lajos viszont a kocsj belsejében ültek. Már sötét volt, mikor Mayerlingbe értek. A kastélyban, amelyben Rudolf megszállt, csak egy kertész lakott. Rudolf este sokáig maradt fenn, Lajos teát főzött és hordozgatta a borokat. Bratfisch viszont Rudolfal ült és énekelt neki.

Nőnek sehol nyoma sem volt, Vecsera bárónő sem volt ott.

Ő, amidőn Rudolf aludni tért, megparancsolta Bratfischnek, hogy hét óra tájban kocsijával álljon a kastély elé, mert nyolc és kilenc között megérkeznek a vadászatra a meghívott gavallérok. A vadászoknak kilenckor kellett volna megkezdődnie. Lajos viszont azt a parancsot kapta Rudolftól, hogy hatkor kelte fel és főzzön neki teát reggelire. Az eddigi verziók szerint

Fegyverdőrej az erdészlakban

Rudolf azután visszatért a kocsiba, amely elindult. Az erdész elment az erdőbe s amikor Rudolf ezt látta, megparancsolta Bratfischnek, hogy

csak egy darabig hajtsa az erdő irányában, de aztán térjen megint vissza, az erdészlakhoz.

Vissza is tértek. Az erdészlak előtt Rudolf megállította a kocsit, kiszállt belőle és megparancsolta Bratfischnek, hogy várjon rá. Bratfisch a közelben várakozott urára. Hirtelen

lövést hallott az erdészlakból.

Erre az erdészlak felé futott s megpillantotta az erdészék cselédleányát, aki a kerten keresztül szaladt.

Az erdészt is látta futni az erdő felé, kezében fegyverrel. A házából semmi sem hallatszott s Bratfisch bement. A szoba nyitott ajtajában megdöbbenően állott meg. A földön Rudolf feküdt, mellét lövés járta át s a fején a balhálántékát puskatűszel zúzták szét.

A pamlagon ájulva feküdt az erdész felesége. Bratfisch nyomban tisztán látta az egész helyzetet. Az erdész gyanakodott a trónörökösre s úgy tett, mintha az erdőbe menne, holott valójában rejtett fedezékben húzódott meg. Midőn aztán Rudolf tényleg visszatért, utánament és feleségénél találta a trónörökösöt. A puskalövés és a puskatus-ütés volt az erdész válasza becsületére védelmében.

Rudolfot tehát nem a kastélyban hanem az erdészlakban ölték meg.

Ezt Bratfisch látta. Az ő órája szerint az egész tragédia hét óra 10 perckor játszódott le.

AZ ÖREG NYUGDIJAS ELBESZÉLÉSE

Ezt beszéli el a 73 éves, de még friss kedélyű és kitűnő testi kondícióban levő öreg nyugdíjas:

Bratfisch fiakeres kocsijának 4-es száma volt s a kocsit a császári Burg előtt állt a standon. Rudolf trónörökös mindenféle magánutakra vette igénybe a kocsit. Bratfisch még a katonaságtól ismerte, tudta róla, hogy jól énekel népdalokat, különösen tiroliakat s nem egyszer megtörtént, hogy vig társaságban lévő elhívta Bratfischet, hogy daloljon. Bratfisch

bizalmas fiákkerese volt a trónörökösnek, ismerte Rudolf valamennyi szerelmi titkát s az ő kocsiján ment a trónörökös szerelmi randevúira.

Bratfisch gyakran eldicsekedett barátai előtt, hogy a „Rudi”-t — így nevezte a trónörökösöt — hová vitte el kocsiján. Egyideig két fekete hajú szépséghez vitte, akiknek trafikjuk volt a Tábor-strassén. Valahányszor behatolt kocsijával abba az udvarba, ahol Bourek is a lovait tartotta, közölte vele: „Elvittem a Rudit a fekete leányokhoz!”

Bourek virginia-szivart vásárolgatott ezeknél a nőknél, nyilván hízelt neki, hogy a trónörökös kedvesei szolgálták ki. Ez 1886-ban és 87-ben volt.

ezen a reggelen találták meg Rudolfot és Vecsera Máriát agyonlőve, holtan.

De Bourek szerint ez nem igaz. Bratfisch aznap reggel hét órakor kocsijával valóban ott állt a mayerlingi kastély előtt és

Rudolf hamarosan megjelent, egyedül. Lajos vadász a kastélyban maradt. Rudolf megparancsolta Bratfischnek, hogy a közeli erdészházba hajtsa, amely a kastélytól csak néhány percrenyire van. Az erdészházban egy Hladik nevű erdész lakott a feleségével. Bratfisch már régen tudta, hogy

Rudolf a fiatal asszony után jár.

Ezért nyomban tudta, hányszor ütött az óra és miért viszi oda Rudolfot. Az erdészház előtt Rudolf leugrott a kocsiról. Hladik elébe jött. Néhány szavas üdvözlés után Rudolf elküldte az erdészt, hogy vizsgálja felül az előkészületeket a vadászathoz, hogy minden rendben legyen a vadászat megkezdődéséig.

Bratfisch ezután feldúltan szaladt ki az erdészlakból, felugrott a bakra és lóhalálában behajtott a kastély udvarára. Itt felriasztotta Lajos vadászt és a kertet, akik beültek a kocsiba s ismét visszaszállgattak az erdészlakba. Itt Rudolf trónörökösöt úgy találták, ahogy Bratfisch elhagyta, de az erdész felesége időközben eltűnt s bezárkózott a másik szobába.

A SAJTÓ HIRADÁSA

Lajos a kertésszel a halott trónörökösöt elvitte a kocsij és elszállította a kastélyba. Itt hálószerű ággya alá fektették. Ez nyolc óra tájban történt. Ezután Bratfisch kihajtott az állomásra és várta a meghívott vendégeket. Három érkeztek, Bratfisch Beck báró és Hoyos grófot ismerte közülük. Röviden közölte velük, mi történt s elvitte őket a kastélyba a halotthoz. Ott még egyszer részletesen elmondta nekik az eseményeket és a három ur egyike nyomban elment az állomásra, hogy feladjon egy, a császárnak címzett sürgőnyt. A bécsi újságok aznap három különkiadást adtak ki. Az első különkiadás még kilenc óra tájban jelent meg és az igazsághoz hiven először azt közölte, hogy

Rudolf trónörökösöt Mayerlingben orvul agyonlőtték.

Azonban hamarosan megjelent a második kiadás, amely szerint

Rudolfot halálosan megsebesítették a vadászatban.

S aztán jött a harmadik különkiadás, amely hírül adta, hogy Rudolfot szívszélhűdés ölte meg.

Három nappal a tragédia után Bratfisch beszélt Bourekkel s részletesen elmondott neki mindent. Aznap tudta meg Bourek azt is, hogy

Hladik erdészt egy parasztember a falu közelében elhúzódo erdő közelében holtan találta.

Az erdész kevéssel a gyilkosság után önmagával is végzett.

Bourek szerint Vecsera bárónő nem volt a kastélyban, ezért nem követhettek el öngyilkosságot.

Arról, hogy Vecsera Mária mint került bele az ügybe, Bratfisch csak hipotéziseket mondhatott.

Csak azt tudta pontosan, amit saját szemével látott. A bárónőt nem szállította Rudolfal együtt Mayerlingbe. Szerinte a Vecsera-motivumokat csak utólag szőtték bele a dologba, hogy az esetből szerelmessé kettős öngyilkosságot konstruálhassák. Rudolf temetéséig, amely 1889. február elején ment vége, Bécsben szabadon és igen sokat beszéltek Rudolf haláláról és ennek körülményeiről. A temetés után azonban az újságok figyelmeztették az embereket, hogy hallgassanak. Csak úgy hemzsegték akkoriban Bécsben a titkosrendőrök s igen sok embert letartóztattak, mert elővigyázatlanul beszéltek a dologról.

Az erdész feleségét is eltűntették, valószínűleg Franciaországba vitték, ahol a császári háztól kapott járadékából élt.

A megszegett hallgatási eskü és a hirtelen „szívszélhűdés”

Eltűnt a cselédleány is és Lajos vadász szintén elkallódott valahol Magyarországon. Bratfisch Ferencz József elé idézték s a fiákkeres részletes jelentést tett a császárnak. Bratfisch igen sok bufordarabot kapott Rudolf hagyatékából, hálószerűt, könyvtárberendezést és számos szarvasgancsot. A Bécs melletti Dornbachban kisebb villát kapott és szép járadékot, de

meg kellett esküdnie, hogy megőrzi a mayerlingi titkot.

Mesterségével természetesen szintén felhagyott. De Bourekkel később is állandóan érintkezett és sokat dicskedett gondtalan életmódjával. Azonban a jólét nem tartott tovább két évnél. Egy reggel halba találták s kiadták a hivatalos jelentést, hogy

A PREFEKTUS ELÉ KÉSZÜLNEK A SZALÁRDIÁK

Nagyvárad, március 3.

Szalárd községben, a múlt héten, kedden, az előjáróság kidoboltatta, hogy a község apraja-nagyja 18 évtől 60 évig köteles a községet keresztül szelő országutat három kilométeres körzetben a hótól letakarítani.

Az előjáróság szokatlan rendelkezése nagy riadalmat okozott a községben. A gazdák elhatározták, hogy nem teljesítik a rendelkezést. Az előjáróság erre karhatalmat kért, amely az örmester vezetésével meg is jelent s a falu apraját-nagyját kiharcolta az országutra havat hányni.

A csendőrmester az a természete, hogy a tiltakozásnál gyorsan használ „nyomós” ellenérvet. Kerekes János gazda éppen az erdőre tartott szekérével, hogy családjának és néhány koldusszegény szomszédjának egy kis fahulladékot szedjen. A kapuban találkozott a csendőrmesterrel, aki felszólította a koros gazdát, hogy az előjáróság parancsára azonnal menjen az országutra havat lapátolni. Kerekes tisztelettel közölte az örmesterrel, hogy a világot sem akar ő a nagytekinetű előjáróság parancsa ellen tenni, de előbb egy kis fát hoz, mert ebben a cudar hidegben megfagy a család a hideg tüzhely mellett.

A csendőrmestert szokás szerint elfutotta a méreg. Lekapta válláról a puskát és iszonyuan elverte a szerencsétlen gazdát. Majd amikor Kerekes kétségbeesett sikoltásaira odafigyelt a felesége is, az örmester az öregasszonyt is összeverte. Utána, mint aki jól végezte a dolgát, ott hagyta a borzalmasan összevert házaspárt, akiket az otthon maradt

Csak ha már késő

Ismerik fel sokan a rendszeres száj- és fogápolás fontosságát. Ne várjon addig, óvja meg fogainak épségét a frissítő hatású és kellemes aromájú

PEBECO

FOGPAZSTA
mindennapi használata által.
PEBECO tisztá, frissen illatozó lehetőséget és ragyogó fehérséget fogakat eredményez.
Tisztá öntübszokban Lei 20 és 32
BEIERSDORF & Co. R. R. T.
BRASOV

láról és ennek körülményeiről. A temetés után azonban az újságok figyelmeztették az embereket, hogy hallgassanak. Csak úgy hemzsegték akkoriban Bécsben a titkosrendőrök s igen sok embert letartóztattak, mert elővigyázatlanul beszéltek a dologról.

Az erdész feleségét is eltűntették, valószínűleg Franciaországba vitték, ahol a császári háztól kapott járadékából élt.

szívszélhűdés ölte meg.

Ezt azonban senki sem hitte és Bourek máig is meg van győződve róla, hogy Bratfisch

megmérgezték, vagy pedig másfélon tettek el láb alól.

mert nem őrizte meg a titkot teljesen esküjéhez hiven. Bourek maga soha sem mert beszélni. Egy nap szintén beidéztek a rendőrbiztonságra, de csupán megintették. Csak most, amikor megint olvasott a mayerlingi tragédiáról és a sok verzióról, határozta el magát, hogy közre adja mindazt, amit Bratfischől megtudott.

Bourek előadása szavahihihetőnek tűnhetnék fel, ha nem kellene számolni az a letagadhatatlan ténnyel, hogy a fiatal Vecsera Mária bárónő szintén meghalt...

asszonyok és gyermekek vitték be a házukba.

A csendőrmester példátlan brutalitása pillanatok alatt terjedt el a faluban és a következő órákban az egész községben örök által kihajtott lakosság otthagya a kényszermunkát és csapatostól vonult a jegyzőhöz. A jegyző azonnal intézkedett, hogy a kényszerhótakarításra kihajtott falusiak bántódás nélkül hazatérhessenek. Egyben megígérte, hogy a legszigorúbb vizsgálatot vezeti be, mert az előjáróság az ő tudomása nélkül adott parancsot és kért karhatalmat.

Az ilyenkor szokásos fordulat azonban nem maradt el. Harmadnap a falu kisbírása, most már a jegyző parancsára, ismét kidoboltatta, hogy a községben minden épkézláb embernek segédkezni kell az országutról a havat eltakarítani, de a községi pénztár ezért napi 20 lej napszámot fizet. A gazdák nagy meglepetésére a jegyzői parancs záradéka, pontosan egyezett a háromnappal ezelőtt kiadott előjárósági fenyegetéssel, amely szerint, ha valaki ellenáll, azt a csendőrség kényszeríti munkára.

A szalárdi gazdák tehát újra kimentek havat lapátolni. A gyanu azonban feltámadt bennük, s állítólag biztos forrásból tudják, hogy a csendőrök és a jegyző az egyik nagyvárad autóbustársaságtól 40 ezer lejt kaptak, hogy a községen átmenő országutat közmunkával takarítsák le. A szalárdiak számítása szerint ebből az összegből alig 10 ezer lejt fizettek ki, mert az első napi kényszermunkáért nem fizették meg az utólag megígért 20 lejt sem.

A szalárdiak a közeli napokban jelentést tesznek az egész ügyről Ghika prefektusnak.

Tűjság

A hajótörések rejtelmerei

A hajósok réme az uszó hajóroncs

A tengeri hajózásban a tudomány fejlődése következtében sokkal kevesebb baleset, hajótörés fordul elő, mint régen. 1829-ben például egy angol statisztika szerint a tengeren uszó hajók 6.9 százaléka járt szerencsétlenül, míg jelenleg a legújabb kimutatás szerint a tengeri hajók számának szédületes emelkedése ellenére 0.8 százaléka rongálódott meg, illetőleg esett áldozatul a tengeri hajózás veszedelmeinek.

Kétségtelen ugyanis, hogy a tudomány hatalmas fejlődése ellenére is a tengeri hajót veszedelem fenyegeti, amelyet semmiféle előrelátással sem lehet megelőzni és elkerülni. Ilyen veszedelem például a tengeren uszó hajóroncs. A tudomány megtalálta a módját annak, hogy a hajózás egyéb veszedelmeit elhárítsa és biztonságossá tegye a tengeri utat, ellenben még mindig tehetetlenek a hajósok az uszó hajóroncsokkal szemben. Különösen az olyan hajóroncsokkal szemben, amelyek nem látszanak ki a vízből, hanem néhány méterrel a víz színe alatt usznak.

A tengeri hajók sűrűn jelentik egy-egy kikötőbe érkezés után, hogy itt és itt hajóroncsot láttak.

Évekig uszáll ugyanaz a hajóroncs a tengeren, míg zátonyon semmisül meg vagy más módon végleg elmerül a tenger mélyébe.

Különösen a farakományu hajók roncsai maradnak soká a felszínen. A kanadai Hardwick tengeri hajót 1919 októberben a legénység kénytelen volt corsára

hagyni farakományával együtt az Atlanti óceán északi táján, azon az utvonalon, amely Nova Skóciából Madeirába vezetett. Egy évvel később egy spanyol gőzhajó látta a hajóroncsot, kétezer mérföld, dél délebbre attól a helytől, ahol a szerencsétlenség történt. 1930-ban ismét jelentette egy hajó, hogy találkozott egy hajóronccsal, amelyről ismét megállapították, hogy a Hardwick kanadai vitorlászajó romjai.

A norvég Taurus halászhajó roncsait tizennyolcszor látták, míg végül teljesen eltűnt a tenger színéről. Addig azonban ezzel a hajóronccsal két tengeri hajó is összeütközött és súlyosan megrongálódott. A háború előtt egy háromezer tonnás, törést szenvedett gőzhajó két hónapig hanykolódott a tenger hullámain. Elképzelhető, hogy ez a hatalmas hajó milyen nagy veszedelmet jelenthetett a tengeri hajózásnak. Pár évvel ezelőtt a szokásos tengeri roncsok helyett Gibraltár közelében az Atlanti óceánon egy teljesen ép és sértetlen vitorlást találtak, amelyen egy lélek sem tartózkodott, azonban vitorlái ki voltak feszítve és a szél a magányos hajót állandóan üzte az óceánon. Ezt a vitorlást természetesen a rátaláló hajó azonnal bevontatta a kikötőbe, nem lehetett azonban megállapítani, kinek a tulajdona volt.

A halott hajók ezer meg ezer rejtélyével találkoznak a tengerészek, de ezek halálós rejtélyek is, mert állandóan veszedelmet jelentenek a tengeri hajózásnak.

VICA

Még vékony hóréteg takarta itt-ott a földet, de azokon a helyeken, ahol a melegen sütő déli nap elolvasztotta a havat, már kidugta fejcskáját a hóvirág. Kacérkodva ingatta fehér fejét, miközben szembekacagott a napsugárral. A domboldal egészen fehér volt a sok hóvirágtól, csak ott jobbra, a rügyező vadkörtefa alatt látszott valami piros folt. A kis Vica piros szoknyája, Vica már délelőtti óta ott ül a fa alatt és kis szíve tele van keserűséggel. Vica a falu gyermeke volt. Vagy hat évvel ezelőtti történet, hogy egy vándorló koldusasszonyt éppen a Varga András háza mellett ért utol a halál. A haldokló koldusasszonyt a szomszédok bevitték Varga Andrásához, ahol csakhamar meghalt. Nem maradt utána más, csak egy erős vastag bot, amelynek végére nagy tarisznya volt akasztva, meg egy rongyokba burkolt két-három éves kislány, akinek maszatos arcából két nagy fekete bogárszem bámult a világba. A bottal és a tarisznyával nem törődött senki, a kislánytól azonban megkérdezte bíró uram:

— Mi a neved, te kis rongyos?

Félénk, alig érthető hangocskára felelt,

— Vica.

— Honnan jöttetek ide?

— Nem tudom.

A bíró aztán összedoboltatta az egész falut és sorra kérdezett mindenkit, hogy nem-e venné magához az árva kislányt? De bizony nem akadt jelentkező. Már-már úgy látszott, az utcára kerül a kislány, amikor bíró uramnak egy ötlete támadt:

— A kislány a falu gyermeke lesz. Minden héten más-más háznál fog lakni és enni. Aki olyan szegény, hogy nem tud egy hétig kosztot adni neki, az jelentkezzon. — Senki sem mozdult. — Akkor hát magammal viszem a kislányt, egy hét múlva meg átküldöm Vencel szomszédhoz.

Igy került fedél alá Vica és lassan-lassan megszokta az örökös vándorlást. Ha eltelt egy hét, fogta kis batyuját, köszönt és ment a másik házba, újabb hét muva a harmadikba és így tovább. Amint egy kissé nagyobb lett, igyekezett magát hasznossá tenni: libákat őrzött, szaladt ide-oda, ahová küldték, a kis gyermekekkel játszott, ismerte az egész falu, de valójában nem törődött vele senki.

Tudta most is, hogy az ebédnél nem hiányzott, csak akkor fogja dühösen keresni Csordásné, ha meglátja az eltört tányér darabjait. Vica remegve gondolt a haragos asszonyra. Nem, nem megy

vissza, inkább örökké itt ül a vadkörtefa alatt.

— Csak nem azt várod, hogy a körték az öledbe potyogjanak? — kérdezte hirtelen egy vidám hang.

Vica ijedten fordult meg, de mindjárt elmosolyodott. Hiszen ez csak Kocsis Pista, az ő jópajtása és rögtön elmesélte az eltört tányér esetét. Pista is leült a fa alá és a két gyerek elgondolkozva nézett a levegőbe. Egyszerre megszólalt Vica.

— Ha én királyné lennék és sok-sok palotám lenne, akkor felmennék az égbe és megkérném a jó Istent, hogy minden gyereknek legyen édesanyja.

Elhallgatott és a földre bámult.

— Pista, nézd, katicabogár!

— Ilyenkor még nincs katicabogár.

— De igen. Ni, hogy emelgeti a szárnyát, biztosan fázik. Már kiért a napra. Huss, elrepült.

— Vica, láttad azt a szaladó fényes masinát?

— Láttam.

— A tanító ur azt mondta, hogy ajtó-mobil a neve. Ugy szalad, mint a villám. Biztosan elvisz az égbe is.

— Az égbe is? Gyere, Pista, szaladjunk le az utra, hátha jön egy.

Leszaladtak. A tavaszi nap szikrázva süttött le rájuk. A távolban valami fényesség jelent meg, amely zugva, zakatolva közeledett. Ők pedig, szegény kis katicabogarak, egymás kezét fogva szaladtak az út közepére és borzongva, rémülten bukdácsoltak a száguldó, ragyogó, szörnyű csoda elé.

Vulkán.

Markovits Edith

VIDAM SAROK

Neki hát!...

A nyáron, mikor gyalogszerrel jöttem hazafelé a Hargitáról, találkoztam két székel fiúcskával az úton. Az egyik kisebb volt, a másik nagyobb és valószínűleg hazafelé mentek, valamelyik közeli faluba...

Mivel hogy a magányos bandukolásom közben jól esett a beszéd, megállítottam őket és megkérdeztem tőlük:

— Kinek a fiai vagytok?

— A Sándor Mózes Estáné, tisztöljetjire — válaszolt a nagyobbik.

Megkérdeztem a kisebbiktől is:

— Hát te kié vagy?

— Én es neki... — válaszolta.

Jókedvűen újra megkérdeztem:

— Nekie te?

— Neki hát!... — válaszolta és mindketten tovább mentek a poros országúton...

Botár Béla

Állatok mint közlekedési akadályok

Olaszországban nemrég a sáskák megállítottak egy vonatot. Olyan tömegben lepték el a sineket, hogy a vonat egyszerűen elakadt és a sáskákat el kellett lapátolni az útból. Olaszországban ez ritka eset, de a déli államokban bizony nem szokatlan, hogy a sáskarajok forgalmi zavarokat idéznek elő. Az utas bizony meglepődik, amikor az egyenlítő vidékén járva, a forró napsütésben ragyogó pályaudvarokon hóékeket és hólapátokat lát. Ezen a környéken sohasem esik hó, de az északra ismeretes felszerelések itt a sáskák elleni védekezésre szolgálnak. Sok helyütt a nagy tömegekben fellépő sáskák napokon át megbénítják a vasuti közlekedést. Sűrű rajokban lepik el a mozdony ablakait. A mozdonyvezető nem látja a pályát, sem a jelzőkészülékeket és oldalt sem tekinthet ki, mert a sáskák olyan erővel ütődnek arcához, hogy nem bírja el a sok pofont. Az állatok teljesen elsötétítik a láthatárt, megtöltik a levegőt és a sineket is áthatolhatatlan rétegekben fedik be. Itt semmi más nem segít, csak a hóéke, amelynek nagy lapátkeréke néha kilométereken át söpri és dobálja el a hivatlan vendégeket a pályatestről.

Előfordul néha, hogy hernyók tartóztatják fel a vonatot. Ezt nemcsak délen, hanem északon is tapasztaltuk már. — Ezek egészen más hatást fejtenek ki; nem a tömegük állít akadályt a vonat útjába, hanem csuszóssá teszik a sint, úgyhogy a kerekek nem gördülnek miattuk. Ugyanolyan természetű ez, mint amikor télen a jég ráfagy a sinekre. A kerekek gördülésének az a titka, hogy a sinek és a kerekek felülete érdes. Ezek az egyenetlenségek a mozdony és a kocsisúly által kifejtett nyomás következtében úgy egymásba akaszknak, mint a fogaskerekek és az így keletkező surlódás elegendő ahhoz, hogy a vonat előrehaladjon. Ha ezek a kis rovátkák megtelnek, akkor a kerék nem kapaszkodik és a vonat egy helyben áll. Ilyenkor homokot kell szórni a vágányra, hogy a mozdony tovább haladhasson.

Ugyancsak veszélyes ellenségei a közlekedésnek a forró égőv alatt a hangyák. A töltésbe építkeznek és az alépitményt annyira aláaknázzák, hogy a pályatest meglazul. A hangyabolyok elleni védekezés nehéz, de elejét lehet venni a talpfák szétrágásának. Ilyen helyeken vagy vastalpat használnak, vagy pedig a talpfát itatják olyan anyaggal, amely a rovarokat az illatával vagy ízével elriasztja.

Kellemetlenséget okoznak a forgalomban olyan állatok is, amelyek elég értelmesek ahhoz, hogy a vasutat megismerjék és minden egyébtől megkülönböztessék, így elsősorban a majmok. India egyes részein a majmok már jól tudják, hogy a vonatokon, melyek étkezőkocsival közlekednek, jöfőle elemőzsia

akad. Ha a vonat megáll valamelyik kis állomáson, a majmok seregestül megröhanják, beugrálnak az ajtókon, ablakokon és otthonosan szaladgálnak a mozdonyon és a kocsik tetején. Néha órákig tart, amíg sikerül elkergetni ezt a viteldíjat nem fizető közönséget. Még súlyosbitja a helyzetet, hogy az utasok, a vasut kérelme és figyelmeztetése ellenére mulatnak az ostromon és csakugyan etetik a majmokat, amelyek ezáltal még jobban hozzá szoknak ahhoz, hogy az érkező vonatokat lessék.

Az elefánt játékszernek tekinti a vonatot és a vonalat szegélyező távirópóznákat. Akárhányszor előfordul, hogy egyetlen elefánt végigmegy a töltésen, ormányával kiemeli a póznákat és kilométereken át ügyesen keresztbefekteti a vágányon. Természetes, hogy ezeknek eltávolítása kiszámíthatatlan késedelmeket okoz. Még nagyobb a baj, ha egy százfőnyi elefántcsorda országutnak szemeli ki a pályatestet és az egyenetlenül elosztott óriási súly néha hosszú időre hasznavehetetlenné teszi a vasutvonalat.

Fejtörő

BETÜREJTVÉNY
Nemes Nagy Zoltán, Brassó.

Festmény $\frac{z}{1}$ (n = t)

Mag & S

BETÜREJTVÉNY
Rosenberg Tibor.

bánat delavvor é é é é

KOCKAREJTVÉNY

Fekete Ferenc, Nagyvárad.

A	A	A	A	A	Mindnyájunkért eljőn
A	A	A	B	G	Derű után következik (névelővel)
G	H	L	L	L	A középkor embere
L	M	O	O	R	Réz, — románul
R	S	U	U	V	Kellemes hely

EGYENLETREJTVÉNY

Brach Ilonka, Nagyvárad.

a = vásárokon, vagy kirándulóhelyeken állítják fel.

b = hegynek is van.

c = ami még nem volt használatban.

d = tér.

a + b + c + d = Magyarországi város neve

MALOMREJTVÉNY Bedő Károly, Botfalva.

u	e	i	n	e	u	m	i	k	i	p	o	i	r	g	b	o	a	v	b	i	n	g	z
b	e	e	m	h	o	u	o																

Régi magyar közmondás.

A február hó 20-iki mellékletünk Fejtörőjének helyes megfejtése:

Sakkrejtvény (Brach Ilonka, Nagyvárad, küldte be. Neve tévedésből maradt ki.): Jóka! És mégis mozog a föld, Egy magyar nábob. Az új földesur.

Felelj, ha tudsz! 1. Kolumbusz Amerikát 1492-ben érte el. 2. Pragmatica Sanctio, hogy a Habsburg uralkodó család női ága is jogot tarthat a trónra. 3. „Kisgyermek halálára” Vörösmarty Mihály.

Nagyrészt helyes megfejtést küldtek be! Nemes Nagy Zoltán, Rosenberg Tibor, Reissfeld Adolf, Darkó Eszter, Imreh Gábor, László Károly, Markovits Edith, Lampel Margitka, Mihók Fülöp, Ambrus Vilmos, Egri Ferenc, Brach Ilonka, Monosizs Géza, Lövi Etti és Elő Roessler Jenő, Nagy Magdus, Egri Ferenc, Botár Béla.

A jutalomkönyvet sorshuzás után Markovits Edith, László Károly, Lampel Margitka nyerték. Írják meg pontos címüket, életkorukat, mellékeljenek 10 lejes bélyeget portóra.

Közgazdaság

Jobb napok virradnak a búzára?

Tartósnak ígérkező javulás indult még a buza nemzetközi árában

Amerikai tőzsdemanőver, vagy komoly hossz? Belföldön nem mutatkozik még a hatása a nemzetközi árjavulásnak

Román — magyar — jugoszláv agrárkartell van készülöben

Bukarest, március 3.

A nemzetközi gabonapiacról érkező jelentések arról számolnak be, hogy néhány nap óta lassu, de biztosnak ígérkező javulási folyamat mutatkozik a búzáüzletben. Az árjavulás a téli hónapok után más évben is be szokott következni a búzáüzletben, mert ilyenkor a készletek az importállamokban rendszerint már kifogyóban vannak. Ebben az évben a búzatermelő államok és azok a világcégek, amelyek a buza külkereskedelmi ügyletét bonyolítják,

nem számoltak egy bekövetkező hosszirányzattal, mert a kínálat még mindig meglehetősen nagy,

másrészt a bevételre szoruló államok a bevétel megszorítása terén a búzával tesznek kivételt s így a piacot kereső áru mindenképpen nyomja le az árakat.

A meglepetésszerűen bekövetkezett mostani árjavulásnak érdekes magyarázatát adják mértékadó körök. A buza árjavulását elsősorban az a körülmény indította meg, hogy

az amerikai Farm-Board multhéten csak egészen jelentéktelen kínálatokkal szerepelt az európai gabonátözsdéken, e hét elején pedig az eladást egészen beszüntette.

A Farm-Board akciójának kizárólag tőzsdemanipulációs tendenciája van, mert az amerikai búzakészletek elég nagyok ahhoz, hogy az európai piacokon kelljen belőlük plasszirozni, de az árak olyan alacsonyak voltak már, hogy az állami támogatás formájában százmillió dollárokat nyerő Farm-Board sem bírta már a ráfizetést. A kínálat megszüntetése nek tehát egészen nyílt célja van: engedni, hogy az európai búzakészletek kissé kimerüljenek s azután jöhet az áremelés. Az amerikaiak terve egészen könnyen sikerülhet annál is inkább, mert

az export-agrárországoknak már valóban nincsenek jelentékeny búzakészleteik, így Romániának sem, amely közel 100 ezer vagonnyi feleslegét még a múlt évben eladta,

másrészt pedig Németország, Olaszország, Anglia és a többi bevételre szoruló államok bizonyos könnyítéseket szándékoznak tenni a búzabevétel illetőleg.

Az eddig hírek szerint: Olaszország az eddig 30 százalékos megállapított külföldi búzabevételi kvótát Délolaszország részére 60, a többi ország részére 40 százalékra fogja felemleni. Németország, minthogy búzakészlete kifogyóban van, nagybabarányu beszerzésre készül. Anglia már most kezd vásárlóként fellépni, ha nem is azonnali, későbbi szállítókra.

Mindezeknél figyelembe kell venni, hogy ebben az évben az orosz dömping elmaradt és nem valószínű, hogy a szovjetnek volna olyan készletei, melyek egy tényleg bekövetkező árjavulásnál, dömpingjellegűek lehetnének.

Román-magyar-jugoszláv agrárkartell

A nemzetközi árjavulásnak belföldön egyelőre még nem mutatkozik a hatása a buza ára változatlanul alacsony szinten mozog.

A nemzetközi gabonapiac másik jelentős eseménye a készülö román — magyar — jugoszláv agrárkartell. Amint ismeretes, tavaly meghiusult az ugynevezett dunai agrárblokk létrehozása s éppen ezért a mostani tárgyalások egészen más

alapon indulnak. A jugoszláv kormány kezdeményezte az új tárgyalásokat, a melyeknek célja az, hogy

kimondottan üzleti jelentőségű kartellt hozzanak létre a három agrárállam között.

A jugoszláv kormány az előzetes tárgyalásokat már lefolytatta és ezeknek első eredménye, hogy a három állam képviselői rövidesen már össze is ülnek Belgrádban. A terv szerint Románia, Ma-

gyarország, és Jugoszlávia kartellmegállapodás alapján felosztanák maguk között az európai gabonaimport-piacokat, úgy, hogy mindegyik csak egy meghatározott területre szállítana. Ezzel kapcsolatosan megállapodás történne az export árak és exportszállítási feltételek tekintetében is.

A belgrádi tárgyalások elé várakozással tekintenek úgy az érdekelt belföldi gabonakörök, mint a nemzetközi gabonapiacok más érdekeltjei.

Lakérték, vagy üzleti könyvek?

Felvilágosító körrendelet a kereskedelmi és iparvállalatok adójáról

Bukarest, március 3.

A kereskedelmi és iparvállalatok minimális adójáról szóló új módosító törvénnyel kapcsolatban a pénzügyminiszterium magyarító körrendeletet küldött szét a pénzügyigazgatóságokhoz ennek az adónak a megállapítási módjára vonatkozólag.

A rendelet rámutat arra, hogy a lakér-

téket a megfelelő koefficienssel megszorozva csakis olyan esetekben kell adóalapul venni, amikor az üzleti könyvek szerinti jövedelem-alap az alsó határnál, 18 ezer lejnél is kevesebb adót eredményezne, vagy a könyvek nincsenek rendben. Ha a lakérték után számított adó meghaladná a 75 ezer lejt, akkor ezt az összeget kell maximumként venni.

Ha pénz nincs — i a kötvény is!

Kincstári kötvényekkel akarja kifizetni az állam az iparvállalatokat

Tiltakoznak az érdekeltek a terv ellen

Bukarest, március 3.

Az állam rendel és — nem fizet. Olyan régi panaszuk ez az iparvállalatoknak, hogy a tényt magát mindenki ismeri. A tény pedig röviden megfogalmazva az, hogy

az állam jelentékeny summákkal tartozik az iparnak, de nem fizet, mert nem tud fizetni!

Mintegy két héttel ezelőtt Argetoianu pénzügyminiszter bejelentette, hogy a kincstár rövidesen megkezdí az ipari adósságok törlesztését. Bejelentette, de — a törlesztés még nem kezdődött meg. Most aztán hírek szállingóznak arról, hogy a kincstár valóban megkezdí a vállalatokkal szemben fennálló adósságok fizetését, de

a fizetés nem pénzben fog történni, hanem kincstári kötvényekben.

Alig keltek szárnyra ezek a hírek, a tőzsdén már is jelentékeny árfolyamcsökkenés következett be az államkötvényeknél. Tőzsdei nyelven szólva — enyhén megkontremináltak ezeket a papiro-

kat. A spekuláció számol azzal, hogy ha az állami kötvényekben fizeti ki a vállalatokkal szemben fennálló tartozásait, ezek a kötvények egytől-egyig a tőzsdére kerülnek eladásra, mert nincs olyan vállalat, amelynek kötvényre volna szüksége, nem pedig pénze.

Az érdekelt iparvállalatok Bukarestben levő reprezentánsai ma megbeszélést tartottak, amelyen súlyosan kifakadtak a pénzügyminiszter kötvényterve ellen. Rámutattak arra, hogy

ha kötvényekben kapnák meg pénzüket, ez súlyos veszteséget jelentene a vállalatoknak,

mert olyan árfolyamon semmiképp sem tudnák értékesíteni a kötvényeket, amelyen árfolyamon rájuk oktrojálnák. Szóval pénz kell nekik, nem kötvény.

A vállalatok képviselői elhatározták, hogy holnap küldöttsegileg keresik fel Argetoianu pénzügyminisztert, hogy tőle felvilágosítást kérjenek s ha a terv valóban felmerült, úgy tiltakozásukat jelentsék be.

Sorsolás még nincs, de a nyermény-adót már megállapították

Bukarest, március 3.

Miután az állami osztálysorsjáték már megkezdte működését és sorsjegyeire máris megindultak az előjegyzések, Argetoianu pénzügyminiszter sietve törvényjavaslatot nyújtott be a parlamentbe a nyermények megadóztatásáról.

A javaslat olyan értelemben módosítja az egyenes adók egységesítéséről szóló törvényt, hogy

az állami osztálysorsjáték nyerményei és jutalmai 10 százalékos adó alá fog-

nak esni.

Ami a sorsjegy árusítók jutalékait illeti, ezeket 8 százalékkal adóztatják meg mégpedig úgy, hogy a nekik járó jutalék háromnegyed részét veszik megadóztatható jövedelemnek.

Ugy a nyermények, mint a sorsjegyterjesztők jutalékai mentesek minden másfajta adó alól. Egyébként ezt a két-fajta sorsjegy-adót maga az osztálysorsjáték igazgatósága vonja le a kifizetések alkalmával.

Harmadik szakaszában a javaslat kimondja, hogy az osztálysorsjáték iratai és levelezése mentesek az okmány- és aviatikai bélyegtől.

Az új biztosítási illetékek

Másik új törvényjavaslatával a biztosítási szerződések és kötvények bélyegilletékét módosítja a pénzügyminiszter, aki átlag minden áldott nap módosít valamit.

E javaslat szerint az élet- és balesetbiztosítások illetéke 2,70 százalék, a tűz- és más kár elleni biztosításoké pedig 7 százalék lesz. A viszontbiztosítások illetéke 0,70 százalék. A biztosítási szerződések és kötvények utáni aránylagos adót a fizetett díjak után szedik.

Rio Közgazdasági Hírek

A benzinbevételi társaságok Németországban leszállították a benzin és benzol árát kilogrammonként 1—2 pfénninggel. Az árleszállítást a nagy orosz kínálat következtében vitték keresztül a társaságok.

Az ipartermelés Angliában hivatalos statisztikai kimutatás szerint, 1931-ben 9,3 százalékkal csökkent az 1930 évhez viszonyítva és 16,2 százalékkal az 1929 évhez mérten.

Fizetéseképtelen lett egy nagy olasz bank: az Unione Bancaria Nazionale, melynek székhelye Bresciában van. Az intézetnek 170 fiókja van. A betétek összege meghaladja a 300 millió lírát.

Statisztikai adatok a német krízishez: 1931-ben az építkezések 4 milliárd márkát reprezentáltak az 1928 évi 9 milliárdnál szemben. A belföldi vasfogyasztás 20 százalékat tette ki az 1927 évinek. Az ipari termelés 46 százalékat tette ki az 1929 évinek. A fizetéseképtelenségek száma 1931-ben 18,800 volt. Az állami bevétel 76 milliárdról 55 milliárdra csökkent. A német statisztikai hivatal ezzel szemben megállapítja, hogy a gazdasági helyzet javulására kevés a remény.

A búzabevétel kontingense február havában 2500 vagon volt Csehszlovákiában, szemben a január havi 6000 vagonnal.

Hágában napok óta konferencia folyik, amelyen a holland, indiai és többi kaukasztermelő trösztök képviselői elhatározták, hogy a kaucsukárak további esésének megakadályozására csökkentik a termelést.

Fabeszerzésre, az összes állami és városi hivatalok részére, árlejtést irtak ki április 2—16-ra. Az árlejtések feltételei megtudhatók a megyei prefekturáknál.

A tarifabizottság legutóbbi ülésén elhatározta a gabonaneműek szállítási tarifájának 15—25 százalékkal való csökkentését, de kizárólag az export, valamint a belföldi hosszútávolságokra. A leszállítás csak az új tarifával egyidejűleg fog életbelépni.

Az állam költségvetési bevétele 1931-ben 26 milliárd 635 és fél millió volt, a kiadás 28 milliárd 296 és félmillió telt ki. Az 1930 évi bevétel ezzel szemben 31 milliárd 152 és félmillió volt míg a kiadás 31 milliárd 578 és félmillió telt ki.

A munkanélkülek száma Franciaországban 283,844 főt tesz ki. Minthogy a statisztika csak a hivatalosan nyilvántartott munkanélküliséget mutatja ki, valószínűleg ott is sokkal több a munkanélküli.

Görögország újabb nagyarányú vámmegszorításra készül. Állítólag évi két és félmillió drachmával akarja a görög kormány a bevételt csökkenteni. A vámemelés az egyes cikkeknek meg fogja haladni az 50 százalékos is.

Argetoianu tegnap hosszabb megbeszélést folytatott von Schulenberg német meghatalmazott miniszterrel a román — német gazdasági függő kérdések rendezése ügyében. Ugyancsak tegnap Roger Auboin, aki a napokban végleg elhagyja Romániát, bucsulátogatást tett a pénzügyminiszternél.

Jugoszláviában rövidesen megkezdik a parasztagasságok összeírását. Minden adós köteles lesz kimutatást kiállítani mezőgazdasági jellegű adósságáról. Egy ilyen kimutatás nálunk különösen aktuális volna, mert még most, a konverzió parlamenti tárgyalásának idején sem tudjuk, hogy tulajdonképpen mennyi a konvertálandó agráradósság.

Sport

A csikszeredai jéghekkisok kaotánya nyilatkozik a budapesti vereségről

Csikszereda, március 3.

Budapesti turnéjáról ma érkezett haza a csikszeredai C. S. C. jéghekkis csapata. Nyomban felkerestük a csapat kapitányát, Czákát, hogy a budapesti élményeiről számoljon be. Minden elfogultság nélkül állapítja meg Czák, hogy a mérkőzések a lehető legmegértőbb közönség előtt folytak le, az első összecsapásnál azonban már kitudt a pestiek jobb iskolázása és tréningje. Nem is lehet csodálkozni ezen, ha tekintetbe vesszük azt, hogy a CSC az egész idényben csak két esetben tudott játszani. Meglepte a vidéki csapatot az a nagy fény is, amivel a budapesti műjégpályát kivilágították. Ez is nagyban befolyásolta a csapat szereplését, mert eddig a CSC egyetlen esetben sem játszott lámpafényben és így nem lehet csodálkozni, hogy a szokatlan fény zavarta. Az acél-kemény műjégen viszont a természetes jéghez készített korcsolyák nem fogtak kellőleg és így a játékosok nem azzal a biztonsággal állottak meg helyüket, mint ahogy szokták. Előmeri, hogy a vereség megérdemelt, noha a hazai jégen nem kaptak volna ennyi gólt. Nem rejti zsákba azonban azt sem, hogy a CSC tulajdonképpen a külföldi turnéra összeállított, válogatottnak mondható magyar csapattal mérkőzött.

UJDONSÁG!

PITIGRI!

A 18 karátos szüz

Meséje izgalmasan érdekes, túlfűtött szenvedélyes és mélységesen szép, hol könynyekig megneveteti az embert.

A 264 oldalas könyv ára 84 lej

Kapható a

BRASSÓI LAPOK Könyvosztályában

CZELNAI ESZTER:

Cukrászat

és

Hideg Büffé

301 recepttel, 41 diszítési rajzzal, ára 140 lej.

Diétás szakácskönyv

377 különféle recept. A nagy alaku 194 oldalas könyv ára 140 lej.

Postai rendeléseknél a portó, a pénz előzetes beküldése esetén 10, utánvétellel 20 lej. Kapható a Brassói Lapok Könyvosztályában.

Szerkesztői üzenetek

P. S. Sajnos, az akkori betétnek ma már nincs értéke. Ami lett volna, azt kezelési költség címén leírták. Tudnillik 12.500 korona egyenlő lett egy pengővel, egy pengő pedig nálunk 21-22 lej. A folyószámla költség tehát több, mint az érték.

S., evangélikus lelkész. Hegedülakkal. Három rész sandarak, egy rész mastix oldva, 15 rész tiszta alkoholban. Az alkohol előbb festendő. Vörös színnek szolgál a sanguis draconis, sárgának a gummi gulti, vagy a Bismarckbraun-féle anilinfesték, amelyeket szeszben kell olvasztani. Hogy a lakk barnább legyen, fekete, szeszben oldható anilin festéket teszünk hozzá. Tanácsos a lakkhoz pár csepp ricinusolajat is adni.

Toplita. Orvosi rendeletre beszerzendő kénese kenőcs, kénese szappan a legjobb. A hajfestésre nem adunk tanácsot, mert az mindenképp ártalmas. Moly ellen dohány, naftalin, de főképp az állandó ellenőrzés, takarítás, szellőztetés használ. Fogókúra: sok mozgás, testgyakorlat, tea, citromos ételek, gyümölcsök, a cukros tészták s általában a cukor és zsírműket mellőzése. Diéta, orvosi utasítás szerint.

Rubus. Brassóban, Uzoda-utca. Azonkívül van Azugában, Medgyesen, Dicsőszentmártonban. A málnaszirup dolgában tessék valamely nagyobb fűszer- vagy csemegeüzlethez, vagy cukrászhoz fordulni.

Sch. O., Fogaras. A legjobb mód, ha Bukarestbe, az Institutul National de exporthoz (Calea Victoriei 100.), vagy a bukaresti görög konzulátushoz, Bul. Pache 5., fordul; a vám- és szállítási valamely szállító cég ad felvilágosítást.

N-nn, Cluj. A beküldött keresztretjvényt átadtuk az Ifjúság rovatvezetőjének.

G. A., Belghez. Tessék a bukaresti görög konzulátushoz, (Bul. Pache 5.), vagy az Institutul National de Export, București, Calea Victoriei 100 fordulni.

LINGUA

KÉZI SZÓTÁRAK 16°

Egy-egy kötet átlag 20-25 ívrig terjedő tartalommal. Mindkét rész egybekötve.

Angol. Szerkeszti Dr. Latzkó H. Lei 136

Francia. Szerkeszti Dr. Hege- Lei 136

dus I. - - - - -

Német. Szerkeszti Altai R. - - Lei 136

Olasz. Szerkeszti Dr. Honti R. Lei 136

Esperanto. Szerkeszti Tomán J. Lei 340

Spanyol. Szerkeszti Dr. Honti R. Lei 272

Kapható a

Brassói Lapok Könyvkereskedésében.

A legújabb divat

SZABÁSZATI TANKÖNYV

Szakiskoláknak és magántanulásra.

Irtá: K-né MARGITAI MARIS.

Tartalmazza:

a modern francia és angol női ruha

szabás-rajzát, szabását, összeállítását, varrást és kidolgozását. - Rövid idő alatt már a 8 ik teljesen átdolgozott kiadás jelent meg. A könyv ára Lei 204. Vidékre portó Lei 20.

Brassói Lapok Könyvosztálya

APRÓHIRDETÉSEK

Hétköznap: egy szó 6. vastag betűből 12 lej. Vasárnap: 7.50, illetve 16 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Négyeszi hirdetés esetén 25% engedmény. Állást keresőknek 25% kedvezmény. A bukaresti kiadás részére: szavanként 3 lej. 50-szeri megjelenésnél 2 lej.

Vétel-eladás

A legelőnyösebb tőkebefektetés manapság is még mindig egy jól irodalommező

bérház vagy egyéb ingatlan

jutányos megvétele. Sok alkalmi vétel kínálkozik gyorsan határozó tőke számára.

V. W. Dressnandt & Co. Brassó

a Kapu utca 52 (ezelőtt 60) szám alatt nemrég újonnan megnyitott brassói közvetítési irodában.

FARKASKUTYÁK fajtiszták, 6 hetűsek olcsón eladó. Brassó, Hosszu-utca 155. 17056

Használt IRÓGÉPET keresek. Írásbeli ajánlatok gyártmány, ármegjelölésével. Kérészt Henrik cégnek. Brassó, Szt. János-utca leadandók. 17077.

Hosszu ZONGORA olcsón eladó. Megtekinthető délelőtt Brassó, bolonyai Malom-utca 50. 17076.

Szabás-mintákat és modelleket

méret után elkészítünk, úgy hogy mindenki nagyon kevés szaktudással is az egész ruházat (sőt kabátokat is) nehez-ség nélkül ön-maga elkészítheti.

Női szabászati szaktanítás naponta 2-7-ig.

Juliana Schlosser

Brassó, Hosszu-utca 23.

Allást keres

ERDŐMERNŐK, aki tanulmányait külföldön végezte állást keres. Cim Medzny András, Arad, Grigorie Alexandrescu 4. 17060.

B. L. Kocsis Béla

Felölsszerkesztő:

Brassó-Brassó, Kapu-utca 56-58. Telefon-interurban: szerk. és kiadóhivatal: 1-77 és 82. Bucuresti-Bukarest I, Boulevardul Schitu Măgureanu 21. - Telefonszám 363-64.

A BRASSÓI LAPOK nyomdávalatának kiadása és rotációs nyomása, Brassóban.

ELŐFIZETESI ÁRAK: Havonta 100, negyedévre 300, félévre 600, évente 1200 lei. Magyarországra: negyedévre 14, félévre 28, évente 56 pengő. A többi külföldi államokba negyedévre 420 fél-évre 820, évente 1600 lei - Egyes szám ára 5 lej, Magyarországon 20 fillér.

Fiókiadóhivatal és szerkesztőség Hunyad és Alsófehérvármegye részére: Déva, Str. Ion Creanga 2. Telefon 17. (Baioh Géza).

MEGBIZOTTAK. Bukarest: Dán Dániel, Gerő Sándor és Kohn Jenő. - Dés: Str. S. Barnu-tu 10. (Oszán Kálmán) - Kolozsvár: Str. Dubalarilor 7. (volt Timár-utca) (Neumann Ignác). Torda-Aranyos-, Marostorda- és Kisküküllőmegyékre kerületi megbízott (Dernát Ernő) Tg-Mureș, Str. Câmpului 8. - Marosvásárhely: (Benámin Árpád), Piața Regele Ferdinand 53. Nagyszeben: Str. Turnului 13. (Szégyváry László). - Szatmár: Csokonai-utca 10 (Várdi József). - Udvarhelymegye és Székelyudvarhely: Orán Balázs-utca 31. (Varró Elek). - Szilágysomlyó: (Heipern Ernő). - Temes-, Arad- és Krassószörényvármegyékre (Neményi Gábor) Temesvár, IV. Bem-utca 31 - Torda: Str. Regele Ferdinand 25 (Denes József).

Központi szervezők pénzfelvételi jogosultsággal: Bartha Géza, Dán Mózes.

HIRDETÉSEKET felvesznek a kiadóhivatalok, a megbízottak, valamint minden bel- és külföldi hirdetőiroda. Részletes tarifákkal kés.

Ujtsa meg

lejárt előfizetését, hogy a lapot zavartalanul és fennakadás nélkül küldhessük.

A kiadóhivatal.

Szenteljünk naponként 15 percet egészségünknek.

AZ ÉN MÓDSZEREM

Irtá: J. P. MÜLLER

112 ábrával, ui átdolgozásban. A német nyelvű kiadásból eddig 400.000 példány fogyott el

Ára 85.- lei.

Vidékre a portó 10 lej. - Kapható a

Brassói Lapok Könyvosztályában

AZ ATHENEUM-SOROZAT LEGÚJABB KÖTETE:

BRÓDY LILI: A MANCI

című kitűnő regénye, egész vászonkötésben Lei 68

Ugyanabban a kiadásban és árban kaphatók. Ursula Parrott: EX FELESÉG, Móricz Zs.: FORR A BOR és Werfels: NÁPOLYI TESTVÉREK. - Kaphatók a BRASSÓI LAPOK KÖNYVOSZTÁLYÁBAN Brassó, Kapu-utca 56-58, az udvarban.